

31992L0043

22.7.1992.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 206/7

DIREKTIVA VIJEĆA 92/43/EEZ**od 21. svibnja 1992.****o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore**

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 130.s,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskoga i socijalnoga odbora ⁽³⁾,

budući da očuvanje, zaštita i poboljšanje kvalitete okoliša, uključujući očuvanje prirodnih staništa i divlje faune i flore, čine bitan cilj od općeg interesa kojemu teži Zajednica, kako je navedeno u članku 130.r Ugovora;

budući da politički i akcijski program Europske zajednice za okoliš (od 1987. do 1992.) ⁽⁴⁾ predviđa mjere u vezi s očuvanjem prirode i prirodnih resursa;

budući da ova Direktiva, čiji je glavni cilj promicanje održavanja biološke raznolikosti, uzimajući u obzir gospodarske, socijalne, kulturne i regionalne zahtjeve, doprinosi općem cilju održivog razvitka; budući da održavanje takve biološke raznolikosti u određenim slučajevima može zahtijevati održavanje ili čak poticanje čovjekove aktivnosti;

budući da se na europskom području država članica prirodna staništa i dalje pogoršavaju i sve je veći broj divljih vrsta koje su ozbiljno ugrožene; budući da ugrožena staništa i vrste čine prirodno nasljeđe Zajednice, a opasnosti koje im prijete često su prekogranične prirode, radi njihovog je očuvanja potrebno poduzeti mjere na razini Zajednice;

budući da, s obzirom na opasnosti koje prijete određenim prirodnim stanišnim tipovima i određenim vrstama, potrebno ih je odrediti kao prioritetne kako bi se omogućila pravodobna provedba mjera za njihovo očuvanje;

budući da je radi osiguranja obnove ili održavanja prirodnih staništa i vrsta od interesa Zajednice u povoljnom stanju očuvanosti potrebno odrediti posebna područja očuvanja, kako bi se prema utvrđenim rokovima stvorila koherentna europska ekološka mreža;

budući da će se sva određena područja, uključujući ona koja su sada svrstana ili se u budućnosti moraju svrstati među područja posebne zaštite u skladu s Direktivom Vijeća 79/409/EEZ od 2. travnja 1979. o očuvanju divljih ptica ⁽⁵⁾, morati uključiti u koherentnu europsku ekološku mrežu;

budući da je u svakom od određenih područja potrebno provoditi nužne mjere, uzimajući u obzir ciljeve očuvanja kojima se teži;

budući da područja koja se mogu odrediti kao posebna područja očuvanja predlažu države članice, ali se unatoč tome mora

⁽¹⁾ SL C 247, 21.9.1988., str. 3. i
SL C 195, 3.8.1990., str. 1.

⁽²⁾ SL C 75, 20.3.1991., str. 12.

⁽³⁾ SL C 31, 6.2.1991., str. 25.

⁽⁴⁾ SL C 328, 7.12.1987., str. 1.

⁽⁵⁾ SL L 103, 25.4.1979., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena
Direktivom 91/244/EEZ (SL L 115, 8.5.1991., str. 41.).

utvrditi postupak koji bi omogućio određivanje u izvanrednim slučajevima kad područje ne predlaže država članica, već ga Zajednica smatra bitnim bilo za održavanje bilo za opstanak prioritarnog prirodnog stanišnog tipa ili prioritarnih vrsta;

budući da se mora izvršiti ocjena prihvatljivosti bilo kakvog plana ili programa koji bi mogao imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja područja koji je određen ili će se odrediti u budućnosti;

budući da je usvajanje mjera kojima se namjerava promicati očuvanje prioritarnih prirodnih staništa i vrsta od interesa Zajednice zajednička odgovornost svih država članica; budući da bi to moglo, međutim, određenim državama članicama predstavljati prekomjerno financijsko opterećenje s obzirom na nejednak razmještaj takvih staništa i vrsta unutar Zajednice s jedne strane i činjenicu da načelo „onečišćivač plaća” može imati samo ograničenu primjenu u posebnom slučaju očuvanja prirode s druge strane;

budući da je stoga dogovoreno da bi se, u ovom iznimnom slučaju, doprinos putem sufinanciranja na razini Zajednice trebao pružiti u granicama sredstava koja su na raspolaganje stavljena odlukama Zajednice;

budući da bi planiranje korištenja zemljišta i razvojna politika trebali potaknuti upravljanje onim obilježjima krajolika koja su od najvećeg značaja za divlju faunu i floru;

budući da bi se trebao uspostaviti sustav za nadzor stanja očuvanosti prirodnih staništa i vrsta obuhvaćenih ovom Direktivom;

budući da je potreban opći sustav zaštite određenih vrsta flore i faune kako bi se dopunila Direktiva 79/409/EEZ; budući da bi se trebale omogućiti mjere upravljanja određenim vrstama, ako to opravdava njihovo stanje očuvanosti, uključujući zabranu određenih načina hvatanja ili ubijanja, istodobno omogućujući odstupanja pod određenim uvjetima;

budući da će, s ciljem osiguranja praćenja provedbe ove Direktive, Komisija povremeno sastaviti cjelovito izvješće na temelju, među ostalim, informacija koje joj pošalju države članice u vezi primjene nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive;

budući da je unapređenje znanstvenih spoznaja i stručnog znanja bitno za provedbu ove Direktive; budući da je stoga potrebno potaknuti potrebna istraživanja i znanstveni rad;

budući da stručni i znanstveni napredak zahtijevaju mogućnost prilagodbe Priloga; budući da bi se trebao uspostaviti postupak kojim Vijeće može izmijeniti Priloge;

budući da bi se trebao osnovati regulatoran odbor koji bi pomogao Komisiji pri provedbi ove Direktive, a posebno kad se donose odluke u vezi sufinanciranja na razini Zajednice;

budući da bi se trebale predvidjeti dopunske mjere kojima se uređuje reintrodukcija određenih zavičajnih vrsta faune i flore i eventualna introdukcija nezavičajnih vrsta;

budući da su obrazovanje i opće informiranje o ciljevima ove Direktive bitni za osiguranje njezine učinkovite provedbe,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Definicije

Članak 1.

Za potrebe ove Direktive:

- (a) *očuvanje* znači niz mjera potrebnih za održavanje ili obnovu prirodnih staništa i populacija vrsta divlje faune i flore u povoljnom stanju kako je određeno u točkama (e) i (i);
- (b) *prirodna staništa* znače kopnena ili vodena područja određena geografskim, abiotičkim i biotičkim svojstvima, bilo potpuno prirodna bilo poluprirodna;
- (c) *prirodni stanišni tipovi od interesa Zajednice* znače one tipove unutar područja navedenog u članku 2:

i. kojima prijeti nestanak unutar njihovog prirodnog areala;

ili

ii. imaju mali prirodan areal zbog regresije ili im je područje u prirodi ograničeno;

ili

iii. predstavljaju istaknute primjere tipičnih karakteristika jedne ili više od pet sljedećih biogeografskih regija: alpske, atlantske, kontinentalne, makaronezijske i mediteranske.

Ovakvi stanišni tipovi su navedeni ili se mogu navesti u Prilogu I;

- (d) *prioritetni prirodni stanišni tipovi* odnose se na prirodne stanišne tipove kojima prijeti nestanak, a prisutni su na području navedenom u članku 2. i za čije je očuvanje Zajednica posebno odgovorna, s obzirom na razmjere njihovog prirodnog areala koji se nalazi unutar područja navedenog u članku 2.; ovi prioritetni prirodni stanišni tipovi označeni su zvjezdicom (*) u Prilogu I;

- (e) *stanje očuvanosti prirodnog staništa* znači zbroj utjecaja koji djeluju na prirodno stanište i njegove tipične vrste koji bi

mogli ugroziti njegovu dugoročnu prirodnu rasprostranjenost, strukturu i funkcije kao i dugoročni opstanak njegovih tipičnih vrsta unutar područja navedenog u članku 2.

Stanje očuvanosti prirodnog staništa smatra se „povoljnim” kad:

- su njegov prirodni areal i područja koja pokriva u tom arealu stabilni ili u porastu, i
 - postoji specifična struktura i funkcije potrebne za njegovo dugoročno održavanje i vjerojatno će postojati u predvidivoj budućnosti, i
 - stanje očuvanosti njegovih tipičnih vrsta je povoljno kako je određeno u točki (i);
- (f) *stanište vrste* znači okoliš određen specifičnim abiotičkim i biotičkim čimbenicima, u kojima vrsta živi u bilo kojoj fazi svoga biološkoga ciklusa;
- (g) *vrste od interesa Zajednice* odnose se na vrste koje su, unutar područja navedenog u članku 2:
- i. ugrožene, osim onih vrsta kojima je prirodni areal rubni na tom području i koje nisu ugrožene ili osjetljive u zapadnoj palearktičkoj regiji; ili
 - ii. osjetljive, odnosno smatra se vjerojatnim da će u skoroj budućnosti potpasti pod kategoriju ugroženih vrsta ako uzročni čimbenici nastave djelovati; ili
 - iii. rijetke, odnosno s malim populacijama koje trenutačno nisu ugrožene ili osjetljive, ali rizik za to postoji. Vrste se nalaze u ograničenim geografskim područjima ili su u manjem broju raspršene na širem području; ili
 - iv. endemske i zahtijevaju posebnu pozornost zbog posebne prirode njihovih staništa i/ili mogućeg utjecaja njihovog iskorištavanja na njihovo stanište i/ili mogućeg utjecaja njihovog iskorištavanja na njihovo stanje očuvanosti.

Ovakve vrste su navedene ili se mogu navesti u Prilogu II. i/ili Prilogu IV. ili Prilogu V.;

- (h) *prioritetne vrste* odnose se na vrste navedene pod točkama (g) i (i) za čije je očuvanje Zajednica posebno odgovorna s obzirom na razmjere njihovog prirodnog areala koji potpada pod područje navedeno u članku 2.; ove su prioritetne vrste označene zvjezdicom (*) u Prilogu II.;
- (i) *stanje očuvanosti vrste* znači zbroj utjecaja koji djeluju na tu vrstu, a koji bi mogli ugroziti njezinu dugoročnu rasprostranjenost i brojnost populacija unutar područja navedenog u članku 2;

Stanje očuvanosti smatra se „povoljnim” kad:

- podaci o dinamici populacije određene vrste ukazuju da će se ona dugoročno održati kao vijabilna sastavnica svog prirodnog staništa, i
 - prirodan areal vrste se ne smanjuje niti je vjerojatno da će se smanjiti u predvidivoj budućnosti, i
 - postoji, a vjerojatno će i dalje postojati, dovoljno veliko stanište u kojem će se populacije vrste dugoročno održati;
- (j) *područje* znači geografski određenu površinu čija je granica jasno označena;
- (k) *područje od značaja za Zajednicu* znači područje koje, u biogeografskoj regiji ili regijama kojima pripada, znatno doprinosi održavanju ili povratu u povoljno stanje očuvanosti prirodnog stanišnog tipa navedenog u Prilogu I. ili neke od vrsta navedenih u Prilogu II. i može također znatno doprinijeti koherentnosti mreže Natura 2000 navedene u članku 3., i/ili znatno doprinosi održavanju biološke raznolikosti unutar dotične biogeografske regije ili regija.

Za široko rasprostranjene životinjske vrste, područja od značaja za Zajednicu odgovaraju mjestima unutar prirodnog areala takvih vrsta koja predstavljaju fizičke i biološke čimbenike bitne za njihov život i razmnožavanje;

- (l) *posebno područje očuvanja* znači područje od značaja za Zajednicu koje su države članice odredile zakonskim, administrativnim i/ili ugovornim aktom, gdje se potrebne mjere očuvanja primjenjuju radi održavanja ili povrata u povoljno stanje očuvanosti prirodnih staništa i/ili populacija vrsta za koje je to područje određeno;
- (m) *primjerak* znači bilo koju životinju ili biljku, bilo živu ili mrtvu, koja pripada nekoj od vrsta navedenih u Prilogu IV. i Prilogu V., svaki njezin dio ili derivat, kao i na ostalu robu za koju se čini, na temelju popratnog dokumenta, pakiranja, oznake ili etikete, ili na temelju svih drugih okolnosti, da su dijelovi ili derivati životinja ili biljaka tih vrsta;

- (n) *odbor* znači odbor osnovan u skladu s člankom 20.

Članak 2.

1. Cilj ove Direktive je doprinijeti osiguranju biološke raznolikosti putem očuvanja prirodnih staništa i divlje faune

i flore na europskom području država članica na koje se Ugovor primjenjuje.

2. Mjere poduzete u skladu s ovom Direktivom namijenjene su održavanju ili povratu u povoljno stanje očuvanosti, prirodnih staništa i vrsta divlje faune i flore od interesa Zajednice.

3. Mjere poduzete u skladu s ovom Direktivom uzimaju u obzir gospodarske, socijalne i kulturne potrebe te regionalne i lokalne karakteristike.

Očuvanje prirodnih staništa i staništa vrsta

Članak 3.

1. Koherentna europska ekološka mreža posebnih područja očuvanja osniva se pod nazivom Natura 2000. Ova mreža, sastavljena od područja u kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi navedeni u Prilogu I. i staništa vrsta navedenih u Prilogu II., omogućuje održavanje određenih prirodnih stanišnih tipova i staništa vrsta ili, kad je to potrebno, njihov povrat u povoljno stanje očuvanosti u njihovom prirodnom arealu.

Mreža Natura 2000 obuhvaća područja posebne zaštite koja su države članice klasificirale u skladu s Direktivom 79/409/EEZ.

2. Svaka država članica doprinosi stvaranju mreže Natura 2000 u razmjeru u kojem su na njezinom području zastupljeni prirodni stanišni tipovi i staništa vrsta navedenih u stavku 1. U tu svrhu svaka država članica u skladu s člankom 4. određuje područja kao posebna područja očuvanja, uzimajući u obzir ciljeve utvrđene u stavku 1.

3. Tamo gdje smatraju potrebnim, države članice nastoje unaprijediti ekološku povezanost mreže Natura 2000 održavanjem i gdje je potrebno razvijanjem obilježja krajobraza koja su od najvećeg značaja za divlju faunu i floru, kako je navedeno u članku 10.

Članak 4.

1. Na temelju kriterija utvrđenih u Prilogu III. (Faza 1) i relevantnih znanstvenih informacija svaka država članica predlaže popis područja, uz naznaku koji se prirodni stanišni tipovi iz Priloga I. i koje vrste iz Priloga II. prirodno nalaze na tom

području. Za široko rasprostranjene životinjske vrste ta područja odgovaraju mjestima unutar prirodne rasprostranjenosti takvih vrsta u kojima postoje fizički ili biološki čimbenici bitni za njihov život i razmnožavanje. Za široko rasprostranjene vodene vrste takva područja se predlažu samo gdje postoji područje koje se može jasno odrediti i koje predstavlja fizičke i biološke čimbenike bitne za njihov život i razmnožavanje. Države članice prema potrebi predlažu prilagodbu popisa u svjetlu rezultata nadzora navedenog u članku 11.

Popis se proslijeđuje Komisiji u roku od tri godine od priopćenja ove Direktive, zajedno s informacijama o svakom području. Te informacije uključuju kartu područja, njegovo ime, smještaj, površinu i podatke koji su rezultat primjene kriterija utvrđenih u Prilogu III. (Faza 1) i to u obliku koji određuje Komisija, u skladu s postupkom utvrđenim u članku 21.

2. Na temelju kriterija utvrđenih u Prilogu III. (Faza 2) i u okviru svake od pet biogeografskih regija navedenih u članku 1. točki (c) podtočki iii. te cijelog područja navedenog u članku 2. stavku 1., Komisija u dogovoru sa svakom državom članicom sastavlja nacrt popisa područja od značaja za Zajednicu na temelju popisa država članica u kojima se navode područja na kojima se nalaze jedan ili više prioriternih prirodnih stanišnih tipova ili prioriternih vrsta.

Države članice čija područja na kojima se nalaze jedan ili više prioriternih prirodnih stanišnih tipova i prioriternih vrsta predstavljaju više od 5 % njihova nacionalnog teritorija mogu, u dogovoru s Komisijom, zatražiti slobodniju primjenu kriterija navedenih u Prilogu III. (Faza 2) pri odabiru svih područja od značaja za Zajednicu na njihovom području.

Popis područja odabranih kao područja od značaja za Zajednicu, u kojem su istaknuta ona područja na kojima se nalazi jedan ili više prioriternih prirodnih stanišnih tipova ili prioriternih vrsta, Komisija usvaja u skladu s postupkom utvrđenim člankom 21.

3. Popis naveden u stavku 2. mora se sastaviti u roku od šest godina od priopćenja ove Direktive.

4. Kad se područje od značaja za Zajednicu usvoji u skladu s postupkom utvrđenim u stavku 2, dotična država članica ga određuje kao posebno područje očuvanja što je prije moguće, a najkasnije u roku od šest godina, ustanovljujući prioritete u svjetlu značaja tih područja za održavanje ili obnavljanje povoljnog stanja očuvanosti prirodnog stanišnog tipa iz Priloga I. ili vrste iz Priloga II. te koherentnosti mreže Natura 2000, u svjetlu prijetnji od pogoršanja ili uništenja kojima su ta područja izložena.

5. Čim se područje uvrsti na popis naveden u trećoj točki stavka 2. podložen je odredbama članka 6. stavaka 2., 3. i 4.

Članak 5.

1. U iznimnim slučajevima ako Komisija utvrdi da nacionalni popis naveden u članku 4. stavku 1. ne spominje područje u kojem se nalazi prioritetan prirodni stanišni tip ili prioritetna vrsta koje Komisija na temelju relevantnih i pouzdanih znanstvenih informacija smatra bitnim za održavanje tog prioritetnog prirodnog stanišnog tipa ili opstanak te prioritetne vrste, pokreće se postupak bilateralnih savjetovanja između te države članice i Komisije, s ciljem usporedbe znanstvenih podataka koje svaka od njih koristi.

2. Ako po isteku razdoblja savjetovanja, koje ne može biti duže od šest mjeseci, spor ostane neriješen, Komisija Vijeću proslijeđuje prijedlog za odabir tog područja kao područja od značaja za Zajednicu.

3. Vijeće, odlučujući jednoglasno, donosi odluku u roku od tri mjeseca od dana upućivanja prijedloga.

4. Tijekom razdoblja savjetovanja i do donošenja odluke Vijeća, dotično područje je podložno odredbama članka 6. stavka 2.

Članak 6.

1. Za posebna područja očuvanja, države članice utvrđuju potrebne mjere za očuvanje koje prema potrebi uključuju odgovarajuće planove upravljanja, posebno priređene za ta područjima ili integrirane u druge razvojne planove te odgovarajuće zakonske, administrativne ili ugovorne mjere koje odgovaraju ekološkim zahtjevima prirodnih stanišnih tipova iz Priloga I. i vrstama iz Priloga II. koji su prisutni na tim područjima.

2. Države članice poduzimaju odgovarajuće korake kako bi se u posebnim područjima očuvanja izbjeglo pogoršanje prirodnih staništa i staništa vrsta, kao i uznemiravanje vrsta za koje su ta područja određena, u mjeri u kojoj bi takvo uznemiravanje moglo utjecati na ciljeve ove Direktive.

3. Svaki plan ili projekt koji nije izravno povezan s upravljanjem područjem ili potreban za njegovo upravljanje, ali bi na njega mogao imati značajan utjecaj, bilo pojedinačno bilo u kombinaciji s ostalim planovima ili projektima, predmet je ocjene prihvatljivosti utjecaja koje bi mogao imati na ta područja, s obzirom na ciljeve očuvanja područja. U svjetlu zaključaka

procjene utjecaja na područje i sukladno odredbama stavka 4., nadležna tijela državne vlasti odobravaju plan ili projekt tek nakon što se uvjere da on neće negativno utjecati na cjelovitost dotičnog područja te, ako je to potrebno, nakon dobivanja mišljenja od šire javnosti.

4. Ako se, unatoč negativnoj procjeni utjecaja na područje i u nedostatku drugih pogodnih mogućnosti, plan ili projekt ipak moraju provesti zbog imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode, država članica poduzima sve kompenzacijske mjere kako bi osigurala zaštitu koherentnosti mreže Natura 2000. Ona Komisiju izvješćuje o usvojenim kompenzacijskim mjerama.

Kad se u određenom području nalazi prioritetni prirodni stanišni tip i/ili prioritetna vrsta, mogu se razmatrati samo ona pitanja koja se odnose na zdravlje ljudi ili javnu sigurnost, na korisne posljedice od primarnog značaja za okoliš ili, nastavno na mišljenje Komisije, na ostale imperativne razloge prevladavajućeg javnog interesa.

Članak 7.

Obveze koje proizlaze iz članka 6. stavaka 2., 3. i 4. ove Direktive zamjenjuju sve obveze koje proizlaze iz prve rečenice članka 4. stavka 4. Direktive 79/409/EEZ u vezi područja klasificiranih na temelju članka 4. stavka 1. ili slično priznatih prema njezinom članku 4. stavku 2. od datuma provedbe ove Direktive ili datuma klasifikacije ili priznanja od strane države članice u skladu s Direktivom 79/409/EEZ, pod uvjetom da je potonji datum kasniji.

Članak 8.

1. Usporedno s prijedlozima područja koji ispunjavaju uvjete da ih se odredi posebnim područjima očuvanja, u kojima se nalaze prioritetni prirodni stanišni tipovi i/ili prioritetne vrste, države članice prema potrebi Komisiji šalju svoje procjene u vezi sufinanciranja na razini Zajednice, koje smatraju potrebnim za ispunjenje obveza na temelju članka 6. stavka 1.

2. Komisija, u dogovoru sa svakom od dotičnih država članica, utvrđuje za područja od značaja za Zajednicu za koje se traži sufinanciranje, one mjere koje su bitne za održavanje ili povrat u povoljno stanje očuvanosti prioritetnih prirodnih stanišnih tipova i prioritetnih vrsta na dotičnim područjima, kao i ukupne troškove koji proizlaze iz tih mjera.

3. Komisija, u dogovoru s dotičnim državama članicama, procjenjuje financiranje, uključujući i sufinanciranje, potrebno za primjenu mjera navedenih u stavku 2., uzimajući u obzir, između ostalog, zastupljenost prioritetnih prirodnih stanišnih tipova i/ili prioritetnih vrsta na teritoriju države članice te opterećenja koja proizlaze iz tih mjera.

4. Prema procjeni iz stavaka 2. i 3., Komisija usvaja, vodeći računa o raspoloživim financijskim sredstvima u okviru odgovarajućih instrumenata Zajednice i prema postupku utvrđenom u članku 21., akcijski okvir mjera rangiranih prema prioritetu koji obuhvaća sufinanciranje kad je područje određeno sukladno članku 4. stavku 4.

5. Mjere koje nisu zadržane u akcijskom okviru zbog nedostatnih sredstava, kao i one koje su uključene u gore navedeni akcijski okvir, ali nisu dobile potrebno sufinanciranje ili su bile samo djelomično sufinancirane, ponovno se razmatraju u skladu s postupkom utvrđenim u članku 21., u kontekstu revizije akcijskog okvira svake dvije godine, a države članice bi ih mogle odgoditi dok se ne provede takva revizija. Ova revizija prema potrebi uzima u obzir novo stanje dotičnog područja.

6. Na područjima u kojima su mjere koje ovise o sufinanciranju odgođene, države članice se uzdržavaju od usvajanja bilo kakvih novih mjera koje bi mogle rezultirati pogoršanjem tih područja.

Članak 9.

Komisija, djelujući u skladu s postupkom utvrđenim u članku 21., periodično ocjenjuje koliko Natura 2000 doprinosi postizanju ciljeva utvrđenih u člancima 2. i 3. U tom kontekstu, može se razmotriti deklasifikacija nekog posebnog područja očuvanja, tamo gdje to opravdavaju prirodne pojave primjećene kao rezultat nadzora predviđenog u članku 11.

Članak 10.

Države članice nastoje, gdje smatraju potrebnim, kod planiranja korištenja zemljišta i razvojne politike, a posebno s ciljem poboljšanja ekološke koherentnosti mreže Natura 2000, potaknuti upravljanje obilježjima krajobrazu koja su od najvećeg značaja za divlju faunu i floru.

Takva su obilježja ona koja su, na temelju svoje linearne i kontinuirane strukture (poput obala rijeka ili tradicionalnih

sustava za označivanje granica između polja) ili njihove funkcije povezivanja (kao što su jezerca ili šumarci), bitna za migraciju, širenje i genetsku razmjenu divljih vrsta.

Članak 11.

Države članice provode nadzor nad stanjem očuvanosti prirodnih staništa i vrsta navedenih u članku 2, s posebnim osvrtnom na prioritetne prirodne stanišne tipove i prioritetne vrste.

Zaštita vrsta

Članak 12.

1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere za uspostavu sustava stroge zaštite životinjskih vrsta navedenih u Prilogu IV., točki (a) u njihovom prirodnom arealu, zabranjujući:

- (a) sve oblike namjernog hvatanja ili ubijanja primjeraka tih vrsta u divljini;
- (b) namjerno uznemiravanje tih vrsta, posebno u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, hibernacije i migracije;
- (c) namjerno uništavanje ili uzimanje jaja iz divljine;
- (d) oštećivanje ili uništavanje lokaliteta za razmnožavanje ili odmor.

2. Države članice zabranjuju držanje, prijevoz i prodaju ili razmjenu tih vrsta te ponudu na prodaju ili razmjenu primjeraka uzetih iz divljine, osim onih koji su zakonito uzeti prije provedbe ove Direktive.

3. Zabrana iz stavka 1. točaka (a) i (b) i stavka 2. odnosi se na sve životne faze životinja na koje se ovaj članak primjenjuje.

4. Države članice uspostavljaju sustav praćenja slučajnog hvatanja i ubijanja životinjskih vrsta navedenih u Prilogu IV., točki (a). U svjetlu prikupljenih informacija, države članice poduzimaju detaljnija istraživanja ili mjere očuvanja kako bi se osiguralo da slučajno hvatanje i ubijanje nemaju značajan negativan utjecaj na dotične vrste.

Članak 13.

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi uspostavile sustav stroge zaštite biljnih vrsta navedenih u Prilogu IV., točki (b), zabranjujući:

- (a) namjerno branje, skupljanje, rezanje, vađenje s korijenom ili uništavanje takvih biljaka u njihovom prirodnom arealu u divljini;
- (b) držanje, prijevoz i prodaju ili razmjenu i nudičenje na prodaju ili razmjenu primjeraka takvih vrsta uzetih iz divljine, osim onih koje su zakonito uzeti prije provedbe ove Direktive.

2. Zabrane iz stavka 1. točaka (a) i (b) odnose se na sve faze biološkog ciklusa biljaka na koje se ovaj članak primjenjuje.

Članak 14.

1. Ako države članice, u svjetlu nadzora predviđenog u članku 11., smatraju potrebnim, poduzimaju mjere kako bi se osiguralo da uzimanje iz divljine primjeraka vrsta divlje faune i flore navedenih u Prilogu V. kao i njihovo iskorištavanje, bude u skladu s njihovim održavanjem u povoljnom stanju očuvanosti.

2. Kad se ovakve mjere smatraju potrebnima, one uključuju nastavak nadzora predviđenog u članku 11. Takve mjere mogu posebno uključiti:

- propise o pristupu određenoj imovini,
- privremenu ili lokalnu zabranu uzimanja primjeraka iz divljine i iskorištavanja određenih populacija,
- reguliranje razdoblja i/ili metoda uzimanja vrsta,
- primjenu, kad se primjerci uzimaju, lovni i ribolovni pravila koja vode računa o očuvanju takvih populacija,
- uspostavu sustava dozvola za uzimanje vrsta ili određivanje kvota,
- reguliranje kupovine, prodaje, ponude na prodaju, držanja radi prodaje ili prijevoza radi prodaje vrsta,
- uzgajanje u zatočeništvu životinjskih vrsta kao i umjetno razmnožavanje biljnih vrsta, pod strogo kontroliranim uvjetima, kako bi se smanjilo uzimanje vrsta iz divljine,
- procjenu učinka usvojenih mjera.

Članak 15.

U pogledu hvatanja ili ubijanja vrsta divlje faune navedenih u Prilogu V., točki (a) i u slučajevima u kojima se u skladu s

člankom 16. primjenjuju odstupanja u vezi uzimanja, hvatanja ili ubijanja vrsta navedenih u Prilogu IV., točki (a) države članice zabranjuju uporabu svih neselektivnih mjera koje bi mogle uzrokovati lokalni nestanak ili ozbiljno uznemiravanje populacija takvih vrsta, a posebno:

- (a) uporabu sredstava hvatanja i ubijanja navedenih u Prilogu VI. točki (a);
- (b) bilo kakav oblik hvatanja i ubijanja zbog načina prijevoza navedenih u Prilogu VI., točka (b).

Članak 16.

1. Pod uvjetom da ne postoji zadovoljavajuća alternativa i da odstupanje ne šteti održavanju populacija dotičnih vrsta u povoljnom stanju očuvanosti u njihovom prirodnom arealu, države članice mogu odstupiti od odredaba članaka 12., 13., 14. i 15. točaka (a) i (b):

- (a) u interesu zaštite divlje faune i flore te očuvanja prirodnih staništa;
- (b) radi sprečavanja ozbiljne štete, posebno na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama te ostalim tipovima imovine;
- (c) u interesu javnog zdravlja i javne sigurnosti ili zbog ostalih imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš;
- (d) za potrebe istraživanja i obrazovanja, repopulacije i reintrodukcije tih vrsta te za to potrebnih postupaka razmnožavanja, uključujući umjetno razmnožavanje biljaka;
- (e) kako bi dopustile, pod strogo nadziranim uvjetima, na selektivnoj osnovi i u ograničenom razmjeru, uzimanje ili držanje određenih primjeraka vrsta navedenih u Prilogu IV., u ograničenom broju koji utvrđuju nadležna državna tijela.

2. Države članice Komisiji svake dvije godine dostavljaju izvješće, u obliku koji odredi odbor, o odstupanjima koja se primjenjuju u skladu sa stavkom 1. Komisija daje mišljenje o tim odstupanjima u roku od najviše 12 mjeseci nakon zaprimanja izvješća i obrazlaže ga odboru.

3. Izvješćima se točno navode:

- (a) vrste koje su predmet odstupanja i razlog odstupanja, uključujući prirodu rizika, s, ako je to potrebno, osvrtom na neprihvaćene alternative i korištene znanstvene podatke;

(b) sredstva, naprave ili metode dozvoljene za hvatanje ili ubijanje životinjskih vrsta i razlog njihove uporabe;

(c) okolnosti kada su i gdje su takva odstupanja odobrena;

(d) tijelo ovlašteno za proglašenje potrebnih uvjeta i provjeru njihovog poštivanja te za odlučivanje koja se sredstva, naprave ili metode mogu koristiti, u kojim granicama, čijim posredstvom, te koje osobe izvršavaju taj zadatak;

(e) korištene mjere nadzora i dobiveni rezultati.

Informiranje

Članak 17.

1. Svakih šest godina od datuma isteka razdoblja utvrđenog u članku 23., države članice izrađuju izvješće o provedbi poduzetih mjera u okviru ove Direktive. To izvješće posebno obuhvaća informacije u vezi mjera očuvanja navedenih u članku 6. stavku 1., kao i procjenu utjecaja tih mjera na stanje očuvanosti prirodnih stanišnih tipova iz Priloga I. i vrsta iz Priloga II. te glavne rezultate nadzora iz članka 11. To se izvješće dostavlja Komisiji u obliku koji odredi odbor i dostupno je javnosti.

2. Komisija priprema skupno izvješće utemeljeno na izvješćima iz stavka 1. To izvješće sadrži primjerenu ocjenu postignutog napretka, a posebno doprinosa mreže Natura 2000 postizanju ciljeva utvrđenih u članku 3. Nacrt dijela izvješća koji obuhvaća informacije koje je dala neka država članica upućuje se toj državi članici radi verifikacije. Nakon podnošenja odboru konačne verzije izvješća, Komisija ga objavljuje najkasnije u roku od dvije godine od zaprimanja izvješća navedenih u stavku 1. i proslijeđuje ga državama članicama, Europskom parlamentu, Vijeću te Gospodarskom i socijalnom odboru.

3. Države članice mogu označiti područja određena na temelju ove Direktive putem obavijesti Zajednice koje s tim ciljem oblikuje odbor.

Istraživanje

Članak 18.

1. Države članice i Komisija potiču potrebno istraživanje i znanstveni rad uzimajući u obzir ciljeve utvrđene u članku 2. i

obvezu iz članka 11. One razmjenjuju informacije radi primjerene koordinacije istraživanja koje se provodi na razini država članica i Zajednice.

2. Posebna pozornost poklanja se znanstvenom radu koji je potreban za provedbu članaka 4. i 10., te se potiče prekogranična suradnja u istraživanju.

Postupak izmjene priloga

Članak 19.

Izmjene potrebne za prilagodbu priloga I., II., III., V. i VI. tehničkom i znanstvenom napretku, usvaja Vijeće kvalificiranom većinom na prijedlog Komisije.

Izmjene potrebne za prilagodbu Priloga IV. tehničkom i znanstvenom napretku usvaja Vijeće jednoglasno na prijedlog Komisije.

Odbor

Članak 20.

Komisiji pomaže odbor koji čine predstavnici država članica, a kojim predsjedava predstavnik Komisije.

Članak 21.

1. Predstavnik Komisije odboru podnosi nacrt mjera koje treba poduzeti. Odbor daje svoje mišljenje o nacrtu u vremenskom roku koji odredi predsjedatelj, ovisno o žurnosti pitanja. Mišljenje se donosi većinom, u skladu s člankom 148. stavkom 2. Ugovora o odlukama koje donosi Vijeće na prijedlog Komisije. Glasovi predstavnika država članica unutar odbora ponderiraju se na način određen u spomenutom članku. Predsjedatelj ne glasuje.

2. Komisija usvaja predviđene mjere ako su one u skladu s mišljenjem odbora.

Ako predviđene mjere nisu u skladu s mišljenjem odbora ili ako mišljenje nije doneseno, Komisija bez odgode podnosi Vijeću

prijedlog u vezi mjera koje se trebaju poduzeti. Vijeće odlučuje kvalificiranom većinom.

Ako, po isteku tri mjeseca od dana upućivanja Vijeću, Vijeće nije donijelo odluku, predložene mjere usvaja Komisija.

Dopunske odredbe

Članak 22.

U provedbi odredaba ove Direktive, države članice:

- (a) proučavaju poželjnost reintrodukcije vrsta iz Priloga IV. koje su zavičajne na njihovom području, kada bi to moglo doprinijeti njihovom očuvanju, pod uvjetom da je istraživanje, koje je također uzelo u obzir iskustvo ostalih država članica ili drugih zemalja, ustanovilo da takva reintrodukcija učinkovito doprinosi ponovnom dovođenju vrsta u povoljno stanje očuvanosti i da se provodi tek nakon primjerenih konzultacija sa zainteresiranom javnosti;
- (b) osiguravaju da se namjerna introdukcija u divljinu svih vrsta koje nisu zavičajne na njihovom području uređuje tako da ona ne šteti prirodnim staništima unutar njihovog prirodnog areala niti divljoj zavičajnoj fauni i flori i, ako smatraju nužnim, zabranjuju takvu introdukciju. Rezultati poduzete procjene upućuju se odboru radi njegovog informiranja;
- (c) promiču obrazovanje i opće informiranje o potrebi zaštite vrsta divlje faune i flore i očuvanja njihovih staništa i prirodnih staništa.

Završne odredbe

Članak 23.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom, u razdoblju od dvije godine od dana njezina priopćenja. One o tome odmah obaviješćuju Komisiju.

2. Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 24.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 21. svibnja 1992.

Za Vijeće

Predsjednik

Arlindo MARQUES CUNHA

PRILOG I.

PRIRODNI STANIŠNI TIPOVI OD INTERESA ZAJEDNICE ČIJE OČUVANJE ZAHTIJEVA ODREĐIVANJE POSEBNIH PODRUČJA OČUVANJA**Tumačenje**

Šifra: Hijerarhijska klasifikacija staništa izrađena u okviru Programa Corine ⁽¹⁾ (Projekt Corine staništa) je referentna za ovaj Prilog. Većina prirodnih stanišnih tipova koji se navode popraćena je odgovarajućom šifrom Corine navedenom u Tehničkom priručniku, Svezak 1, str. 73-109, Corine/Biotope/89/2.2, 19. svibnja 1988., djelomično nadopunjenom 14. veljače 1989.

Znak „x” koji povezuje šifre označava kombinirane stanišne tipove, npr. 35.2 × 64.1 – Otvoreni pašnjak s vrstama rodova *Corynephorus* i *Agrostis* (35.2), u kombinaciji s kontinentalnim dinama (64.1).

Znak „*” označava prioritetne stanišne tipove.

OBALNA STANIŠTA I STANIŠTA S HALOFITIMA**Otvoreno more i područja pod utjecajem plime i oseke**

- 11.25 Pješčana dna trajno prekrivena morem
- 11.34 * Naselja posidonije (*Posidonium oceanicae*)
- 13.2 Estuariji
- 14. Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke
- 21. * Lagune
- Velike plitke uvale i zaljevi
- Grebeni
- Podmorski „stupovi” u plitkom moru nastali istjecanjem plinova

Morski grebeni i strnci te šljunčane ili kamene plaže

- 17.2 Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima
- 17.3 Višegodišnja vegetacija kamenih obala
- 18.21 Vegetacijom obrasli morski grebeni i strnci atlantskih i baltičkih obala
- 18.22 Mediteranski grebeni i strnci (obrasli endemičnim svojama roda *Limonium* spp.)
- 18.23 Vegetacijom obrasli morski grebeni i strnci makaronezijskih obala (s endemičnom florom)

Atlantske i kontinentalne slane močvare i slane livade

- 15.11 Muljevite i pjeskovite obale obrasle svojama roda *Salicornia* i drugim jednogodišnjim halofitima
- 15.12 Sastojine roda *Spartina* (*Spartinion*)
- 15.13 Atlantske slane livade (*Glaucopuccinellietalia*)
- 15.14 * Kontinentalne slane livade (*Puccinellietalia distantis*)

Mediteranske i termoatlantske slane močvare i slane livade

- 15.15 Mediteranske sitine (*Juncetalia maritimi*)
- 15.16 Mediteranska i termoatlantska vegetacija halofilnih grmova (*Arthrocnemetalia fruticosae*)
- 15.17 Iberska halofilno-nitrofilna vegetacija grmova (*Pegano-Salsolietea*)

Slane i sadrene kontinentalne stepe

- 15.18 * Slane stepe (*Limonietalia*)
- 15.19 * Sadrene stepe (*Gypsophiletalia*)

⁽¹⁾ Corine: Odluka Vijeća 85/338/EEZ od 27.6.1985. (SL L 176, 6.7.1985., str. 14).

OBALNE I KONTINENTALNE PJEŠČANE SIPINE

Morske dine atlantskih, sjevernomorskih i baltičkih obala

- 16.211 Obalne pomične sipine u nastajanju
- 16.212 Pomične priobalne sipine s vrstom *Ammophila arenaria* („bijeke dine“)
- 16.221 do 16.227 * Nepomične sipine obrasle zaljastom vegetacijom („sive dine“)
- 16.221 *Galio-Koelerion albescentis*
- 16.222 *Euphorbio-Helichrysion*
- 16.223 *Crucianellion maritimae*
- 16.224 *Euphorbia terracina*
- 16.225 *Mesombrion*
- 16.226 *Trifolio-Gerantietea sanguinei*, *Galio maritimi-Geranion sanguinei*
- 16.227 *Thero-Airion*, *Botrychio-Polygaletum*, *Tuberarion guttatae*
- 16.23 * Dekalcificirane nepomične sipine s vrstom *Empetrum nigrum*
- 16.24 * EU-atlantske dekalificirane nepomične sipine (*Calluno-Ulicetea*)
- 16.25 Sipine s vrstom *Hippophaë rhamnoides*
- 16.26 Sipine s vrstom *Salix arenaria*
- 16.29 Šumom obrasle sipine atlantskih obala
- 16.31 do 16.35 Vlažna uleknuća sipina
- 1.A „Machairs“ (* (prioritetne) u Irskoj)

Primorske sipine mediteranske obale

- 16.223 Nepomične sipine na plažama obrasle vegetacijom sveze *Crucianellion maritimae*
- 16.224 Sipine s vrstom *Euphorbia terracina*
- 16.228 Travnjaci reda *Malcolmietalia* na sipinama
- 16.229 Travnjaci na sipinama s jednogodišnjom vegetacijom reda *Brachypodietalia*
- 16.27 * Obalne vrištine s borovicom na sipinama (*Juniperus* spp.)
- 16.28 Vegetacija tvrdolisnih grmova reda na sipinama (*Cisto-Lavenduletalia*)
- 16.29 × 42.8 * Šumom prekrivene sipine s pinijom *Pinus pinea* i/ili primorskim borom *Pinus pinaster*

Stare i dekalificirane kontinentalne dine

- 64.1 × 31.223 Suhe pješčane vrištine sa svojatama roda *Calluna* i *Genista*
- 64.1 × 31.227 Suhe pješčane vrištine sa svojatama roda *Calluna* i vrstom *Empetrum nigrum*
- 64.1 × 35.2 Kontinentalne sipine s otvorenim travnjacima i svojatama roda *Corynephorus* i *Agrostis*

SLATKOVODNA STANIŠTA

Stajačice

- 22.11 × 22.31 Oligotrofne vode, koje sadrže vrlo malo minerala, u atlantskim pješčanim nizinama s amfibijskom vegetacijom: rodovi *Lobelia*, *Littorelia* i *Isoetes*
- 22.11 × 22.34 Oligotrofne vode koje sadrže vrlo malo minerala u pješčanim nizinama zapadnog Mediterana, sa svojatama roda *Isoetes* spp.
- 22.12 × (22.31 i 22.32) Oligotrofne vode srednjeeuropskog i perialpinskog područja s amfibijskom vegetacijom: rodovi *Littorelia* ili *Isoetes* ili jednogodišnja vegetacija na izloženim obalama (*Nanocyperetalia*)
- 22.12 × 22.44 Tvrdi oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim svojatama parožina *Chara* spp.
- 22.13 Prirodna eutrofna jezera s vegetacijom sveze *Hydrocharition* ili *Magnopotamion*
- 22.14 Distrofična jezera
- 22.34 * Mediteranske povremene lokve
- * Povremena krška jezera (Turloughs)

Tekućice

Dijelovi vodotoka s prirodnom i poluprirodnom dinamikom (manja, srednja i velika korita) gdje kvaliteta vode ne pokazuje značajna pogoršanja

- 24.221 i 24.222 Planinske rijeke i zeljasta vegetacija uz njihove obale
- 24.223 Drvenasta vegetacija s kebračem *Myricaria germanica* uz planinske rijeke
- 24.224 Drvenasta vegetacija sa sivkastom vrbom *Salix eleagnos* uz planinske rijeke

24.225	Mediterranski stalni riječni tokovi s vrstom <i>Glaucium flavum</i>
24.4	Plutajuća vegetacija žabnjaka nizinskih, submontanskih rijeka
24.52	Vegetacija sveže <i>Chenopodium rubri</i> submontanskih rijeka
24.53	Mediterranski stalni riječni tokovi s vegetacijom sveže <i>Paspalo-Agrostidion</i> zastirani sastojima roda <i>Salix</i> i vrste <i>Populus alba</i>
—	Mediterranski povremeni riječni tokovi

VRIŠTINE UMJERENOG POJASA

31.11	Sjevernoatlantske vlažne vrištine s vrstom <i>Erica tetralix</i>
31.12	* Južnoatlantske vlažne vrištine s vrstom <i>Erica ciliaris</i> i <i>Erica tetralix</i>
31.2	* Suhe vrištine (svi podtipovi)
31.234	* Suhe obalne vrištine s vrstama <i>Erica vagans</i> i <i>Ulex maritimus</i>
31.3	* Endemske makaronezijske suhe vrištine
31.4	Planinske i predplaninske vrištine
31.5	* Klekovina bora krivulja (<i>Pinus mugo</i>) s dlakavim pjenišnikom (<i>Rhododendron hirsutum</i>)
31.622	Subarktičke grmolike sastojine vrba
31.7	Endemske oromediteranske vrištine sa štipavcem

TVRDOLISNE MAKIJE (MATORRAL)

Grmolike sastojine submediteranskog i umjerenog pojasa

31.82	Postojane sastojine s vrstom <i>Buxus sempervirens</i> na vapnenačkim kamenitim kosinama (<i>Berberidion</i> p.p.)
31.842	Planinske sastojine vrste <i>Genista purgans</i>
31.88	Sastojine obične borovice <i>Juniperus communis</i> na vapnenačkim vrištinama ili travnjacima
31.89	* Sastojine vrste <i>Cistus palhinhae</i> na primorskim vlažnim vrištinama (<i>Junipero-Cistetum palhinhae</i>)

Mediterranske šumolika tvrdolisna makija

32.131 do 32.135	Sastojine borovice
32.17	* Tvrdolisna makija sa svojama roda <i>Zyziphus</i>
32.18	* Tvrdolisna makija s lovorom <i>Laurus nobilis</i>

Termomediteransko i predstepsko šipražje

32.216	Šikare lovora <i>Laurus nobilis</i>
32.217	Niske sastojine svojti roda <i>Euphorbia</i> uz grebene i strmce
32.22 do 32.26	Svi tipovi

Frigana

33.1	Frigane <i>Astragalo-Plantaginetum subulatae</i>
33.3	Frigane vrste <i>Sarcopoterium spinosum</i>
33.4	Sastojine na Kreti (<i>Euphorbieto-Verbascion</i>)

PRIRODNI I POLUPROIRODNI TRAVNJACI

Prirodni travnjaci

34.11	* Krški vapnenački travnjaci Kamenjarski (<i>Alyso-Sedion albi</i>)
34.12	* Suhi pješčani vapnenački travnjaci (<i>Koelerion glaucae</i>)
34.2	Travnjaci s velikim udjelom teških metala
36.314	Silikatni travnjaci vrste <i>Festuca eskia</i> u Pirinejima
36.32	Silikatni alpski i borealni travnjaci
36.36	Iberski travnjaci vrste <i>Festuca indigesta</i>
36.41 do 36.45	Planinski vapnenački travnjaci
36.5	Makaronezijski gorski travnjaci

Poluprirodni suhi travnjaci i grmoliki facijes

- 34.31 do 34.34 Na vapnenačkoj podlozi (*Festuco-Brometalia*)
(*važni lokaliteti za kačune)
- 34.5 * Pseudostepe s travama i jednogodišnjim svojatama (*Thero-Brachypodietea*)
- 35.1 * Travnjaci tvrdače *Nardus* bogati vrstama na silikatnoj podlozi u brdskom pojasu (i brežuljkastom pojasu kontinentalne Europe)

Tvrđolisne šume s ispašom (deheze)

- 32.11 Deheze s vrstama *Quercus suber* i/ili *Quercus ilex*

Poluprirodne vlažne livade visokih zeleni

- 37.31 Livade beskoljenke *Molinia* na kredi i glini (*Eu-Molinion*)
- 37.4 Mediteranske livade visokih zeleni i sitova (*Molinio-Holoschoenion*)
- 37.7 i 37.8 Eutrofne visoke zeleni
- Livade sveze *Cnidion venosae* podložne plavljenju

Mezofilni travnjaci

- 38.2 Nizinske livade košance (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 38.3 Brdske livade košance (britanski tipovi s vrstom *Geranium sylvaticum*)

CRETOVI**Acidofilni cretovi sa svojatama roda *Sphagnum***

- 51.1 *Aktivni nadignuti cretovi
- 51.2 Degradirani nadignuti cretovi
(kod kojih je moguća prirodna obnova)
- 52.1 i 52.2 Kompleksni cretovi (*prioritetni samo ako su aktivni)
- 54.5 Prijelazni cretovi
- 54.6 Depresije na tresetnoj podlozi (*Rhynchosporion*)

Vapnenački bazofilni cretovi

- 53.3 * Bazofilni cretovi s vrstama *Cladium mariscus* i *Carex davalliana*
- 54.12 * Sedrotvorni izvori (*Cratoneurion*)
- 54.2 Bazofilni cretovi
- 54.3 * Planinske pionirske sastojine sveze *Caricion bicoloris-atrofuscae*

STJENOVITA STANIŠTA I ŠPILJE**Točila**

- 61.1 Silikatna točila
- 61.2 Eutrična točila
- 61.3 Zapadnomediterranska i planinska termofilna točila
- 61.4 Točila Balkana
- 61.5 Srednjoeuropska silikatna točila
- 61.6 * Srednjoeuropska vapnenačka točila

Hazmofitska vegetacija kamenitih padina

- 62.1 i 62.1A Vapnenački podtipovi
- 62.2 Silikatni podtipovi
- 62.3 Pionirska vegetacija površina stijena
- 62.4 * Vapnenačke ploče

Ostala staništa na stijenama

65. Špilje i jame zatvorene za javnost
- Polja lave i prirodne špilje/jame u lavi

- Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje
 — Stalni ledenjaci

ŠUME

Prirodna i doprirodna šumska vegetacija zavičajnih vrsta koja tvori šumske sastojine visokog drveća s tipičnim prizemnim slojem i zadovoljava sljedeće kriterije: rijetka je ili reliktna i/ili udovoljava vrste od interesa Zajednice

Šume europskog umjerenog pojasa

- 41.11 Bukove šume *Luzulo-Fagetum*
 41.12 Bukove šume sa svojatama rodova *Ilex* i *Taxus*, bogate epifitima (*Ilici-Fagenion*)
 41.13 Bukove šume *Asperulo-Fagetum*
 41.15 Subalpske bukove šume sa svojatama roda *Acer* i planinskom kiselicom *Rumex arifolius*
 41.16 Bukove šume na vapnenačkoj podlozi (*Cephalanthero-Fagion*)
 41.24 Hrastovo-grabove šume *Stellario-Carpinetum*
 41.26 Hrastovo-grabove šume *Galio-Carpinetum*
 41.4 * Šume klanaca sveze *Tilio-Acerion*
 41.51 Stare hrastove acidofilne šume s lužnjakom *Quercus robur* na pješčanim nizinama
 41.53 Stare hrastove šume sa svojatama roda *Ilex* i *Blechnum* na Britanskim otocima
 41.86 Šume vrste *Fraxinus angustifolia*
 42.51 * Kaledonske šume
 44.A1 do 44.A4 * Cretne šume
 44.3 *Rezidualne aluvijalne šume (*Alnion glutinoso-incanae*)
 44.4 Miješane šume hrasta, brijesta i jasena uz velike rijeke

Mediterranske listopadne šume

- 41.181 * Apeninske bukove šume s tisom *Taxus* i božikovinom *Ilex*
 41.184 * Apeninske bukove šume s običnom jelom *Abies alba* i bukove šume s vrstom *Abies nebrodensis*
 41.6 Galicijsko-portugalske hrastove šume s lužnjakom *Quercus robur* i vrstom *Quercus pyrenaica*
 41.77 Šume vrste *Quercus faginea* (Iberski poluotok)
 41.85 Šume vrste *Quercus trojana* (Italija i Grčka)
 41.9 Šume pitomog kestena
 41.1A × 42.17 Grčke bukove šume s vrstom *Abies borisii-regis*
 41.1B Šume vrste *Quercus frainetto*
 42.A1 Šume vrsta roda *Cupressus* (*Acero-Cupression*)
 44.17 Galerije bijele vrbe *Salix alba* i bijele topole *Populus alba*
 44.52 Obalne sastojine na povremenim mediteranskim vodotocima s vrstom *Rhododendron ponticum*, svojatama roda *Salix* i drugima
 44.7 Šume vrste *Platanus orientalis* (*Platanion orientalis*)
 44.8 Termomediterranske priobalne galerije (*Nerio-Tamaricetea*) i priobalne galerije jugozapadnog dijela Iberskog poluotoka (*Securinegion tinctoriae*)

Mediterranske tvrdolisne šume

- 41.7C Kretske šume vrste *Quercus brachyphylla*
 45.1 Šume masline i rogača (*Olea* i *Ceratonia*)
 45.2 Šume vrste *Quercus suber*
 45.3 Vazdazelene šume česmine *Quercus ilex*
 45.5 Šume vrste *Quercus macrolepis*
 45.61 do 45.63 * Makaronezijske lovorolisne šume (*Laurus*, *Ocotea*)
 45.7 * Šumarci palmi iz roda *Phoenix*
 45.8 Šume božikovine *Ilex aquifolium*

Planinske i pretplaninske šume umjerenog pojasa

- 42.21 do 42.23 Acidofilne šume (*Vaccinio-Piceetea*)
 42.31 i 42.32 Alpske šume ariša *Larix decidua* i limbe *Pinus cembra*
 42.4 Šume vrste *Pinus uncinata* (prioritetne kada rastu na sadri ili vapnencu)

Mediterranske brdske šume četinjača

- 42.14 * Šume obične jele *Abies alba* i smreke *Picea excelsa* na Apeninima
- 42.19 Šume vrste *Abies pinsapo*
- 42.61 do 42.66 * Mediteranske borove šume s endemičnim crnim borom
- 42.8 Mediteranske borove šume s endemičnim primorskim borom, uključujući *Pinus mugo* i *Pinus leucodermis*
- 42.9 Makaronezijske šume endemičnih borova
- 42.A2 do 42.A5 i 42.A8 * Endemične mediteranske šume sa svojama roda *Juniperus* spp.
- 42.A6 * Šume s vrstom *Tetraclinis articulata* (Andaluzija)
- 42.A71 do 42.A73 * Šume tise *Taxus baccata*
-

PRILOG II.

ŽIVOTINJSKE I BILJNE VRSTE OD INTERESA ZAJEDNICE ČIJE OČUVANJE ZAHTIJEVA ODREĐIVANJE POSEBNIH PODRUČJA OČUVANJA

Tumačenje

(a) Prilog II. proizlazi iz Priloga I. radi uspostave konzistentne mreže posebnih područja očuvanja.

(b) Vrste navedene u ovom Prilogu označene su:

— imenom vrste ili podvrste, ili

— skupinom vrsta koje pripadaju višoj sistemskoj kategoriji ili određenom dijelu te kategorije.

Kratice „spp.” nakon imena porodice ili roda označava sve vrste koje pripadaju toj porodici ili rodu.

(c) *Simboli*

Zvjezdica (*) prije imena vrste označava prioritetnu vrstu.

Većina vrsta navedenih u ovom Prilogu također je navedena u Prilogu IV.

Ako se vrsta pojavljuje u ovom Prilogu, ali se ne pojavljuje u Prilogu IV. ili Prilogu V., nakon imena vrsta slijedi simbol (O); ako se vrsta koja se pojavljuje u ovom Prilogu također pojavljuje u Prilogu V., ali ne i u Prilogu IV., nakon njezinog imena slijedi simbol (V).

(a) ŽIVOTINJE

KRALJEŽNJACI

SISAVCI

INSECTIVORA

Talpidae

Galemys pyrenaicus

CHIROPTERA

Rhinolophidae

Rhinolophus blasii

Rhinolophus euryale

Rhinolophus ferrumequinum

Rhinolophus hipposideros

Rhinolophus mehelyi

Vespertilionidae

Barbastella barbastellus

Miniopterus schreibersi

Myotis bechsteini

Myotis blythi

Myotis capaccinii

Myotis dasycneme

Myotis emarginatus

Myotis myotis

RODENTIA

Sciuridae

Spermophilus citellus

Castoridae

Castor fiber

Microtidae

Microtus cabreræ

**Microtus oeconomus arenicola*

CARNIVORA

Canidae

**Canis lupus* (samo španjolske populacije južno od Duera i grčke populacije južno od 39. paralele)

Ursidae

**Ursus arctos*

Mustelidae

Lutra lutra

Mustela lutreola

Felidae

Lynx lynx

**Lynx pardina*

Phocidae

Halichoerus grypus (V)

**Monachus monachus*

Phoca vitulina (V)

ARTIODACTYLA

Cervidae

**Cervus elaphus corsicanus*

Bovidae

Capra aegagrus (prirodne populacije)

**Capra pyrenaica pyrenaica*

Ovis ammon musimon (prirodne populacije – Korzika i Sardinija)

Rupicapra rupicapra balcanica

**Rupicapra ornata*

CETACEA

Tursiops truncatus

Phocoena phocoena

GMAZOVI

TESTUDINATA

Testudinidae

Testudo hermanni

Testudo graeca

Testudo marginata

Cheloniidae

**Caretta caretta*

Emydidae

Emys orbicularis

Mauremys caspica

Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Lacerta monticola

Lacerta schreiberi

Gallotia galloti insulanagae

**Gallotia simonyi*

Podarcis lilfordi

Podarcis pityusensis

Scincidae

Chalcides occidentalis

Gekkonidae

Phyllodactylus europaeus

OPHIDIA

Colubridae

Elaphe quatuorlineata

Elaphe situla

Viperidae

- **Vipera schweizeri*
- Vipera ursinii*

VODOZEMCI

CAUDATA

Salamandridae

- Chioglossa lusitanica*
- Mertensiella luschani*
- **Salamandra salamandra aurorae*
- Salamandrina terdigitata*
- Triturus cristatus*

Proteidae

- Proteus anguinus*

Plethodontidae

- Speleomantes ambrosii*
- Speleomantes flavus*
- Speleomantes genei*
- Speleomantes imperialis*
- Speleomantes supramontes*

ANURA

Discoglossidae

- Bombina bombina*
- Bombina variegata*
- Discoglossus jeanneae*
- Discoglossus montalentii*
- Discoglossus sardus*
- **Alytes muletensis*

Ranidae

- Rana latastei*

Pelobatidae

- **Pelobates fuscus insubricus*

RIBE

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

- Eudontomyzon* spp. (o)
- Lampetra fluviatilis* (V)
- Lampetra planeri* (o)
- Lethenteron zanandrai* (V)
- Petromyzon marinus* (o)

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

- **Acipenser naccarii*
- **Acipenser sturio*

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

- Aphanius iberus* (o)
- Aphanius fasciatus* (o)
- **Valencia hispanica*

SALMONIFORMES

Salmonidae

- Hucho hucho* (natural populations) (V)
- Salmo salar* (only in fresh water) (V)
- Salmo marmoradus* (o)
- Salmo macrostigma* (o)

Coregonidae

**Coregonus oxyrhynchus* (anadromne populacije u određenim dijelovima Sjevernog mora)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

Alburnus vulturius (o)
Alburnus albidus (o)
Anaecypris hispanica
Aspius aspius (o)
Barbus plebejus (V)
Barbus meridionalis (V)
Barbus capito (V)
Barbus comiza (V)
Chalcalburnus chalcoides (o)
Chondrostoma soetta (o)
Chondrostoma polylepis (o)
Chondrostoma genei (o)
Chondrostoma lusitanicum (o)
Chondrostoma toxostoma (o)
Gobio albipinnatus (o)
Gobio uranoscopus (o)
Iberocypris palaciosi (o)
**Ladigesocypris ghigii* (o)
Leuciscus lucomonis (o)
Leuciscus souffia (o)
Phoxinellus spp. (o)
Rutilus pigus (o)
Rutilus rubilio (o)
Rutilus arcasii (o)
Rutilus macrolepidotus (o)
Rutilus lemmingii (o)
Rutilus friesii meidingeri (o)
Rutilus alburnoides (o)
Rhodeus sericeus amarus (o)
Scardinius graecus (o)

Cobitidae

Cobitis conspersa (o)
Cobitis larvata (o)
Cobitis trichonica (o)
Cobitis taenia (o)
Misgurnis fossilis (o)
Sabanejewia aurata (o)

PERCIFORMES

Percidae

Gymnocephalus schraetzer (V)
Zingel spp. [(o) osim *Zingel asper* i *Zingel zingel* (V)]

Gobiidae

Pomatoschistus canestrini (o)
Padogobius panizzai (o)
Padogobius nigricans (o)

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp. (V)

SCORPAENIFORMES

Cottidae

Cottus ferruginosus (o)
Cottus petiti (o)
Cottus gobio (o)

SILURIFORMES

Siluridae

Silurus aristotelis (V)

BESKRALJEŽNJACI

ČLANKONOŠCI

CRUSTACEA

Decapoda

Austropotamobius pallipes (V)

INSECTA

Coleoptera

Buprestis splendens

*Carabus olympiae

Cerambyx cerdo

Cucujus cinnaberinus

Dytiscus latissimus

Graphoderus bilineatus

Limoniscus violaceus (o)

Lucanus cervus (o)

Morimus funereus (o)

*Osmoderma eremita

*Rosalia alpina

Lepidoptera

*Callimorpha quadripunctata (o)

Coenonympha oedippus

Erebia calcaria

Erebia christi

Eriogaster catax

Euphydryas aurinia (o)

Graellsia isabellae (V)

Hypodryas maturna

Lycaena dispar

Maculinea nausithous

Maculinea teleius

Melanagria arge

Papilio hospiton

Plebicula golgus

Mantodea

Apteromantis aptera

Odonata

Coenagrion hylas (o)

Coenagrion mercuriale (o)

Cordulegaster trinacriae

Gomphus graslinii

Leucorrhina pectoralis

Lindenia tetraphylla

Macromia splendens

Ophiogomphus cecilia

Oxygastra curtisii

Orthoptera

Baetica ustulata

MEKUŠCI

GASTROPODA

Caseolus calculus

Caseolus commixta

Caseolus sphaerula

Discula leacockiana

Discula tabellata

Discus defloratus

Discus guerinianus

Elona quimperiana

Geomalacus maculosus

Geomitra moniziana

Helix subplicata

Leiostyla abbreviata
Leiostyla cassida
Leiostyla corneocostata
Leiostyla gibba
Leiostyla lamellosa
Vertigo angustior (o)
Vertigo genesii (o)
Vertigo geyeri (o)
Vertigo moulinsiana (o)

BIVALVIA

Unionoida
Margaritifera margaritifera (V)
Unio crassus

(b) *BILJKE***PTERIDOPHYTA**

ASPLENIACEAE
Asplenium jahandiezii (Litard.) Rouy

BLECHNACEAE
Woodwardia radicans (L.) Sm.

DICKSONIACEAE
Culcita macrocarpa C. Presl

DRYOPTERIDACEAE
*Dryopteris corleyi Fraser-Jenk.

HYMENOPHYLLACEAE
Trichomanes speciosum Willd.

ISOETACEAE
Isoetes boryana Durieu
Isoetes malinverniana Ces. & De Not.

MARSILEACEAE
Marsilea batardae Launert
Marsilea quadrifolia L.
Marsilea strigosa Willd.

OPHIOGLOSSACEAE
Botrychium simplex Hitchc.
Ophioglossum polyphyllum A. Braun

GYMNOSPERMAE

PINACEAE
*Abies nebrodensis (Lojac.) Mattei

ANGIOSPERMAE

ALISMATACEAE
Caldesia parnassifolia (L.) Parl.
Luronium natans (L.) Raf.

AMARYLLIDACEAE
Leucojum nicaeense Ard.
Narcissus asturiensis (Jordan) Pugsley
Narcissus calcicola Mendonça
Narcissus cyclamineus DC.
Narcissus fernandesii G. Pedro
Narcissus humilis (Cav.) Traub

- **Narcissus nevadensis* Pugsley
- Narcissus pseudonarcissus* L.
 - subsp. *nobilis* (Haw.) A. Fernandes
- Narcissus scaberulus* Henriq.
- Narcissus triandrus* (Salisb.) D. A. Webb
 - subsp. *capax* (Salisb.) D. A. Webb.
- Narcissus viridiflorus* Schousboe

BORAGINACEAE

- **Anchusa crispa* Viv.
- **Lithodora nitida* (H. Ern) R. Fernandes
- Myosotis lusitanica* Schuster
- Myosotis rehsteineri* Wartm.
- Myosotis retusifolia* R. Afonso
- Omphalodes kuzinskyana* Willk.
- **Omphalodes littoralis* Lehm.
- Solenanthes albanicus* (Degen & al.) Degen & Baldacci
- **Symphytum cycladense* Pawl.

CAMPANULACEAE

- Asyneuma giganteum* (Boiss.) Bornm.
- **Campanula sabatia* De Not.
- Jasione crispa* (Pourret) Samp.
- subsp. *serpentinica* Pinto da Silva
- Jasione lusitanica* A. DC.

CARYOPHYLLACEAE

- **Arenaria nevadensis* Boiss. & Reuter
- Arenaria provincialis* Chater & Halliday
- Dianthus cintronus* Boiss. & Reuter
 - subsp. *cintronus* Boiss. & Reuter
- Dianthus marizii* (Samp.) Samp.
- Dianthus rupicola* Biv.
- **Gypsophila papillosa* P. Porta
- Herniaria algarvica* Chaudri
- Herniaria berlengiana* (Chaudhri) Franco
- **Herniaria latifolia* Lapeyr.
 - subsp. *litardierei* gamis
- Herniaria maritima* Link
- Moehringia tommasinii* Marches.
- Petrocoptis grandiflora* Rothm.
- Petrocoptis montsicciana* O. Bolos & Rivas Mart.
- Petrocoptis pseudoviscosa* Fernandez Casas
- Silene cintrana* Rothm.
- **Silene hicesiae* Brullo & Signorello
- Silene hifacensis* Rouy ex Willk.
- **Silene holzmanii* Heldr. ex Boiss.
- Silene longicilia* (Brot.) Otth.
- Silene mariana* Pau
- **Silene orphanidis* Boiss.
- **Silene rothmaleri* Pinto da Silva
- **Silene velutina* Pourret ex Loisel.

CHENOPODIACEAE

- **Bassia saxicola* (Guss.) A. J. Scott
- **Kochia saxicola* Guss.
- **Salicornia veneta* Pignatti & Lausi

CISTACEAE

- Cistus palhinhae* Ingram
- Halimium verticillatum* (Brot.) Sennen
- Helianthemum alypoides* Losa & Rivas Goday
- Helianthemum caput-felis* Boiss.
- **Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva & Roseira

COMPOSITAE

- **Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter
- **Artemisia granatensis* Boiss.
- **Aster pyrenaicus* Desf. ex DC.
- **Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.
- **Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC.

- **Centaurea alba* L.
subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal
- **Centaurea alba* L.
subsp. *princeps* (Boiss. & Heldr.) Gugler
- **Centaurea attica* Nyman
subsp. *megarensis* (Halacsy & Hayek) Dostal
- **Centaurea balearica* J. D. Rodriguez
- **Centaurea borjae* Valdes-Berm. & Rivas Goday
- **Centaurea citricolor* Font Quer
Centaurea corymbosa Pourret
Centaurea gadorensis G. Bianca
- **Centaurea horrida* Badaro
- **Centaurea kalambakensis* Freyn & Sint.
Centaurea kartschiana Scop.
- **Centaurea lactiflora* Halacsy
Centaurea micrantha Hoffmanns. & Link
subsp. *herminii* (Rouy) Dostál
- **Centaurea niederi* Heldr.
- **Centaurea peucedanifolia* Boiss. & Orph.
- **Centaurea pinnata* Pau
Centaurea pulvinata (G. Bianca) G. Bianca
Centaurea rothmalerana (Arčnes) Dostál
Centaurea vicentina Mariz
- **Crepis crocifolia* Boiss. & Heldr.
Crepis granatensis (Willk.) B. Bianca & M. Cueto
Erigeron frigidus Boiss. ex DC.
Hymenostemma pseudanthemis (Kunze) Willd.
- **Jurinea cyanoides* (L.) Reichenb.
- **Jurinea fontqueri* Cuatrec.
- **Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich & Greuter
Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.
Leontodon boryi Boiss.
- **Leontodon siculus* (Guss.) Finch & Sell
Leuzea longifolia Hoffmanns. & Link
Ligularia sibirica (L.) Cass.
Santolina impressa Hoffmanns. & Link
Santolina semidentata Hoffmanns. & Link
- **Senecio elodes* Boiss. ex DC.
Senecio nevadensis Boiss. & Reuter

CONVOLVULACEAE

- **Convolvulus argyrothamnus* Greuter
- **Convolvulus Fernandes Pinto da Silva & Teles*

CRUCIFERAE

- Alyssum pyrenaicum* Lapeyr.
- Arabis sadina* (Samp.) P. Cout.
- **Biscutella neustriaca* Bonnet
Biscutella vincentina (Samp.) Rothm.
- Boleum asperum* (Pers.) Desvaux
- Brassica glabrescens* Poldini
- Brassica insularis* Moris
- **Brassica macrocarpa* Guss.
Coincya cintrana (P. Cout.) Pinto da Silva
- **Coincya rupestris* Rouy
- **Coronopus navasii* Pau
Diploaxis ibicensis (Pau) Gomez-Campo
- **Diploaxis siettiana* Maire
Diploaxis vicentina (P. Cout.) Rothm.
- Erucastrum palustre* (Pirona) Vis.
- **Iberis arbuscula* Runemark
Iberis procumbens Lange
subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva
- **Ionopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.
Ionopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang.
Sisymbrium cavanillesianum Valdes & Castroviejo
Sisymbrium supinum L.

CYPERACEAE

- **Carex panormitana* Guss.
- Eleocharis carniolica* Koch

DIOSCOREACEAE

**Borderea chouardii* (Gaussen) Heslot

DROSERACEAE

Aldrovanda vesiculosa L.

EUPHORBIACEAE

**Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann

Euphorbia transtagana Boiss.

GENTIANACEAE

**Centaurium rigualii* Esteve Chueca

**Centaurium somedanum* Lainz

Gentiana ligustica R. de Vilm. & Chopinet

Gentianella angelica (Pugsley) E. F. Warburg

GERANIACEAE

**Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter

Erodium paularense Fernandez-Gonzalez & Izco

**Erodium rupicola* Boiss.

GRAMINEAE

Avenula hackelii (Henriq.) Holub

Bromus grossus Desf. ex DC.

Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl

Festuca brigantina (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.

Festuca duriotagana Franco & R. Afonso

Festuca elegans Boiss.

Festuca henriquesii Hack.

Festuca sumilusitanica Franco & R. Afonso

Gaudinia hispanica Stace & Tutin

Holcus setiglumis Boiss. & Reuter

subsp. *duriensis* Pinto da Silva

Micropyropsis tuberosa Romero - Zarco & Cabezudo

Pseudarrhenatherum pallens (Link) J. Holub

Puccinellia pungens (Pau) Paunero

**Stipa austroitalica* Martinovsky

**Stipa bavarica* Martinovsky & H. Scholz

**Stipa veneta* Moraldo

GROSSULARIACEAE

**Ribes sardum* Martelli

HYPERICACEAE

**Hypericum aciferum* (Greuter) N. K. B. Robson

JUNCACEAE

Juncus valvatus Link

LABIATAE

Dracocephalum austriacum L.

**Micromeria taygetea* P. H. Davis

Nepeta dirphyia (Boiss.) Heldr. ex Halacsy

**Nepeta sphaciotica* P. H. Davis

Origanum dictamnus L.

Sideritis incana

subsp. *glauca* (Cav.) Malagarriga

Sideritis javalambrensis Pau

Sideritis serrata Cav. ex Lag.

Teucrium lepicephalum Pau

Teucrium turredanum Losa & Rivas Goday

**Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link

Thymus carnosus Boiss.

**Thymus cephalotos* L.

LEGUMINOSAE

Anthyllis hystrix Cardona, Contandr. & E. Sierra

**Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge

**Astragalus aquilanus* Anzalone

Astragalus centralpinus Braun-Blanquet

- **Astragalus maritimus* Moris
- Astragalus tremolsianus* Pau
- **Astragalus verrucosus* Moris
- **Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl.
- Genista dorycnifolia* Font Quer
- Genista holopetala* (Fleischm. ex Koch) Baldacci
- Melilotus segetalis* (Brot.) Ser.
- subsp. *fallax* Franco
- **Ononis hackelii* Lange
- Trifolium saxatile* All.
- **Vicia bifoliolata* J. D. Rodriguez

LENTIBULARIACEAE

- Pinguicula nevadensis* (Lindb.) Casper

LILIACEAE

- Allium grosii* Font Quer
- **Androcymbium rechingeri* Greuter
- **Asphodelus bento-rainhae* P. Silva
- Hyacinthoides vicentina* (Hoffmanns. & Link) Rothm.
- **Muscari gussonei* (Parl.) Tod.

LINACEAE

- **Linum muelleri* Moris

LYTHRACEAE

- **Lythrum flexuosum* Lag.

MALVACEAE

- Kosteletzkya pentacarpos* (L.) Ledeb.

NAJADACEAE

- Najas flexilis* (Willd.) Rostk. & W. L. Schmidt

ORCHIDACEAE

- **Cephalanthera cucullata* Boiss. & Heldr.
- Cypripedium calceolus* L.
- Liparis loeselii* (L.) Rich.
- **Ophrys lunulata* Parl.

PAEONIACEAE

- Paeonia cambessedesii* (Willk.) Willk.
- Paeonia parnassica* Tzanoudakis
- Paeonia clusii* F. C. Stern
- subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis

PALMAE

- Phoenix theophrasti* Greuter

PLANTAGINACEAE

- Plantago algarbiensis* Samp.
- Plantago almogravensis* Franco

PLUMBAGINACEAE

- Armeria berlengensis* Daveau
- **Armeria helodes* Martini & Pold
- Armeria neglecta* Girard
- Armeria pseudarmeria* (Murray) Mansfeld
- **Armeria rouyana* Daveau
- Armeria soleirolii* (Duby) Godron
- Armeria velutina* Welv. ex Boiss. & Reuter
- Limonium dodartii* (Girard) O. Kuntze
- subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco
- **Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig. & Diana
- Limonium lanceolatum* (Hoffmanns. & Link) Franco
- Limonium multiflorum* Erben
- **Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana
- **Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig.

POLYGONACEAE

- Polygonum praelongum* Coodé & Cullen
- Rumex rupestris* Le Gall

PRIMULACEAE

- Androsace mathildae Levier
- Androsace pyrenaica Lam.
- *Primula apennina Widmer
- Primula palinuri Petagna
- Soldanella villosa Darracq.

RANUNCULACEAE

- *Aconitum corsicum Gay
- Adonis distorta Ten.
- Aquilegia bertolonii Schott
- Aquilegia kitaibelii Schott
- *Aquilegia pyrenaica D. C.
- subsp. cazorlensis (Heywood) Galiano
- *Consolida samia P. H. Davis
- Pulsatilla patens (L.) Miller
- *Ranunculus weyleri Mares

RESEDACEAE

- *Reseda decursiva Forssk.

ROSACEAE

- Potentilla delphinensis Gren. & Godron

RUBIACEAE

- *Galium litorale Guss.
- *Galium viridiflorum Boiss. & Reuter

SALICACEAE

- Salix salvifolia Brot.
- subsp. australis Franco

SANTALACEAE

- Thesium ebracteatum Hayne

SAXIFRAGACEAE

- Saxifraga berica (Beguinot) D. A. Webb
- Saxifraga florulenta Moretti
- Saxifraga hirculus L.
- Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.

SCROPHULARIACEAE

- Antirrhinum charidemi Lange
- Chaenorhinum serpyllifolium (Lange) Lange
- subsp. lusitanicum R. Fernandes
- *Euphrasia genargentea (Feoli) Diana
- Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.
- Linaria algarviana Chav.
- Linaria coutinhoi Valdés
- *Linaria ficalhoana Rouy
- Linaria flava (Poiret) Desf.
- *Linaria hellenica Turrill
- *Linaria ricardoi Cout.
- *Linaria tursica B. Valdes & Cabezudo
- Linaria tonzigii Lona
- Odontites granatensis Boiss.
- Verbascum litigiosum Samp.
- Veronica micrantha Hoffmanns. & Link
- *Veronica oetaea L.-A. Gustavson

SELAGINACEAE

- *Globularia stygia Orph. ex Boiss.

SOLANACEAE

- *Atropa baetica Willk.

THYMELAEACEAE

- Daphne petraea Leybold
- *Daphne rodriguezii Texidor

ULMACEAE

Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.

UMBELLIFERAE

- **Angelica heterocarpa* Lloyd
- Angelica palustris* (Besser) Hoffm.
- **Apium bermejoi* Llorens
- Apium repens* (Jacq.) Lag.
- Athamanta cortiana* Ferrarini
- **Bupleurum capillare* Boiss. & Heldr.
- **Bupleurum kakiskalae* Greuter
- Eryngium alpinum* L.
- **Eryngium viviparum* Gay
- **Laserpitium longiradium* Boiss.
- **Naufraja balearica* Constans & Cannon
- **Oenanthe conioides* Lange
- Petagnia saniculifolia* Guss.
- Rouya polygama* (Desf.) Coincy
- **Seseli intricatum* Boiss.
- Thorella verticillatundata* (Thore) Brig.

VALERIANACEAE

Centranthus trinervis (Viv.) Beguinot

VIOLACEAE

- **Viola hispida* Lam.
- Viola jaubertiana* Mares & Vigineix

Niže biljke**MAHOVINE**

- Bruchia vogesiaca* Schwaegr. (o)
- **Bryoerythrophyllum machadoanum* (Sergio) M. Hill (o)
- Buxbaumia viridis* (Moug. ex Lam. & DC.) Brid. ex Moug. & Nestl. (o)
- Dichelyma capillaceum* (With.) Myr. (o)
- Dicranum viride* (Sull. & Lesq.) Lindb. (o)
- Distichophyllum carinatum* Dix. & Nich. (o)
- Drepanocladus vernicosus* (Mitt.) Warnst. (o)
- Jungermannia handelii* (Schiffn.) Amak. (o)
- Mannia triandra* (Scop.) Grolle (o)
- **Marsupella profunda* Lindb. (o)
- Meesia longiseta* Hedw. (o)
- Nothothylas orbicularis* (Schwein.) Sull. (o)
- Orthotrichum rogeri* Brid. (o)
- Petalophyllum ralfsii* Nees & Goot. ex Lehm. (o)
- Riccia breidleri* Jur. ex Steph. (o)
- Riella helicophylla* (Mont.) Hook. (o)
- Scapania massolongi* (K. Muell.) K. Muell. (o)
- Sphagnum pylaisii* Brid. (o)
- Tayloria rudolphiana* (Gasrov) B. & G. (o)

VRSTE ZA MAKARONEZIJU

PTERIDOPHYTA

HYMENOPHYLLACEAE

Hymenophyllum maderensis Gibby & Lovis

DRYOPTERIDACEAE

**Polystichum drepanum* (Sw.) C. Presl.

ISOETACEAE

Isoetes azorica Durieu & Paiva

MARSILIACEAE

*Marsilea azorica Launert & Paiva

ANGIOSPERMAE

ASCLEPIADACEAE

Caralluma burchardii N. E. Brown

*Ceropegia chrysantha Svent.

BORAGINACEAE

Echium candicans L. fil.

*Echium gentianoides Webb & Coincy

Myosotis azorica H. C. Watson

Myosotis maritima Hochst. in Seub.

CAMPANULACEAE

*Azorina vidalii (H. C. Watson) Feer

Musschia aurea (L. f.) DC.

*Musschia wollastonii Lowe

CAPRIFOLIACEAE

*Sambucus palmensis Link

CARYOPHYLLACEAE

Spergularia azorica (Kindb.) Lebel

CELASTRACEAE

Maytenus umbellata (R. Br.) Mabb.

CHENOPODIACEAE

Beta patula Ait.

CISTACEAE

Cistus chinamadensis Banares & Romero

*Helianthemum bystropogophyllum Svent.

COMPOSITAE

Andryala crithmifolia Ait.

*Argyranthemum lidii Humphries

Argyranthemum thalassophyllum (Svent.) Hump.

Argyranthemum winterii (Svent.) Humphries

*Atractylis arbuscula Svent. & Michaelis

Atractylis preauxiana Schultz.

Calendula maderensis DC.

Cheirolophus duranii (Burchard) Holub

Cheirolophus ghomerytus (Svent.) Holub

Cheirolophus junonianus (Svent.) Holub

Cheirolophus massonianus (Lowe) Hansen

Cirsium latifolium Lowe

Helichrysum gossypinum Webb

Helichrysum oligocephala (Svent. & Bzaww.)

*Lactuca watsoniana Trel.

*Onopordum nogalesii Svent.

*Onopordum carduelinum Bolle

*Pericallis hadrosoma Svent.

Phagnalon benettii Lowe

Stemmacantha cynaroides (Chr. Son. in Buch) Ditt

Sventenia bupleuroides Font Quer

*Tanacetum ptarmiciflorum Webb & Berth

CONVOLVULACEAE

*Convolvulus caput-medusae Lowe

*Convolvulus lopez-socasii Svent.

*Convolvulus massonii A. Dietr.

CRASSULACEAE

Aeonium gomeraense Praeger

Aeonium saundersii Bolle

Aichryson dumosum (Lowe) Praeg.

Monanthes wildpretii Banares & Scholz

Sedum brissemoretii Raymond-Hamet

CRUCIFERAE

- **Crambe arborea* Webb ex Christ
- Crambe laevigata* DC. ex Christ
- **Crambe sventenii* R. Petters ex Bramwell & Sund.
- **Parolinia schizogynoides* Svent.
- Sinapidendron rupestre* (Ait.) Lowe

CYPERACEAE

- Carex malato-belizii* Raymond

DIPSACACEAE

- Scabiosa nitens* Roemer & J. A. Schultes

ERICACEAE

- Erica scoparia* L.
- subsp. *azorica* (Hochst.) D. A. Webb

EUPHORBIACEAE

- **Euphorbia handiensis* Burchard
- Euphorbia lambii* Svent.
- Euphorbia stygiana* H. C. Watson

GERANIACEAE

- **Geranium maderense* P. F. Yeo

GRAMINEAE

- Deschampsia maderensis* (Haeck. & Born.)
- Phalaris maderensis* (Menezes) Menezes

LABIATAE

- **Sideritis cystosiphon* Svent.
- **Sideritis discolor* (Webb ex de Noe) Bolle
- Sideritis infernalis* Bolle
- Sideritis marmorea* Bolle
- Teucrium abutiloides* L'Hér
- Teucrium betonicum* L'Hér

LEGUMINOSAE

- **Anagyris latifolia* Brouss. ex Willd.
- Anthyllis lemanniana* Lowe
- **Dorycnium spectabile* Webb & Berthel
- **Lotus azoricus* P. W. Ball
- Lotus callis-viridis* D. Bramwell & D. H. Davis
- **Lotus kunkelii* (E. Chueca) D. Bramwell & al.
- **Teline rosmarinifolia* Webb & Berthel.
- **Teline salsoloides* Arco & Acebes.
- Vicia dennesiana* H. C. Watson

LILIACEAE

- **Androcymbium psammophilum* Svent.
- Scilla maderensis* Menezes
- Semele maderensis* Costa

LORANTHACEAE

- Arceuthobium azoricum* Wiens & Hawksw

MYRICACEAE

- **Myrica rivas-martinezii* Santos.

OLEACEAE

- Jasminum azoricum* L.
- Picconia azorica* (Tutin) Knobl.

ORCHIDACEAE

- Goodyera macrophylla* Lowe

PITTOSPORACEAE

- **Pittosporum coriaceum* Dryand. ex Ait.

PLANTAGINACEAE

Plantago malato-belizii Lawalree

PLUMBAGINACEAE

**Limonium arborescens* (Brouss.) Kuntze

Limonium dendroides Svent.

**Limonium spectabile* (Svent.) Kunkel & Sunding

**Limonium sventenii* Santos & Fernandez Galvan

POLYGONACEAE

Rumex azoricus Rech. fil.

RHAMNACEAE

Frangula azorica Tutin

ROSACEAE

**Bencomia brachystachya* Svent.

Bencomia sphaerocarpa Svent.

**Chamaemeles coriacea* Lindl.

Dendriopterium pulidoi Svent.

Marcetella maderensis (Born.) Svent.

Prunus lusitanica L.

subsp. *azorica* (Mouillef.) Franco

Sorbus maderensis (Lowe) Docle

SANTALACEAE

Kunkeliella subsucculenta Kammer

SCROPHULARIACEAE

**Euphrasia azorica* Wats

Euphrasia grandiflora Hochst. ex Seub.

**Isoplexis chalcantha* Svent. & O'Shanahan

Isoplexis isabelliana (Webb & Berthel.) Masferrer

Odontites holliana (Lowe) Benth.

Sibthorpia peregrina L.

SELAGINACEAE

**Globularia ascanii* D. Bramwell & Kunkel

**Globularia sarcophylla* Svent.

SOLANACEAE

**Solanum lidii* Sunding

UMBELLIFERAE

Ammi trifoliatum (H. C. Watson) Trelease

Bupleurum handiense (Bolle) Kunkel

Chaerophyllum azoricum Trelease

Ferula latipinna Santos

Melanoselinum decipiens (Schrader & Wendl.) Hoffm.

Monizia edulis Lowe

Oenanthe divaricata (R. Br.) Mabb.

Sanicula azorica Guthnick ex Seub.

VIOLACEAE

Viola paradoxa Lowe

Niže biljke**MAHOVINE**

**Echinodium spinosum* (Mitt.) Jur. (o)

**Thamnobryum fernandesii* Sergio (o)

PRILOG III.

KRITERIJI ZA ODABIR PODRUČJA POGODNIH ZA ODREĐIVANJE KAO PODRUČJA OD ZNAČAJA ZA ZAJEDNICU I ODREĐENIH KAO POSEBNA PODRUČJA OČUVANJA

FAZA 1: Procjena na nacionalnoj razini relativnog značaja područja za svaki prirodni stanišni tip iz Priloga I. i za svaku vrstu iz Priloga II. (uključujući prioritetne prirodne stanišne tipove i prioritetne vrste)

A. Kriteriji procjene područja za određen prirodni stanišni tip iz Priloga I.

- (a) Stupanj reprezentativnosti stanišnog tipa na području.
- (b) Površina područja pokrivena prirodnim stanišnim tipom u odnosu na ukupnu površinu pokrivenu tim prirodnim stanišnim tipom na nacionalnom teritoriju.
- (c) Stupanj očuvanosti strukture i funkcija dotičnog prirodnog stanišnog tipa te mogućnosti obnove.
- (d) Globalna procjena vrijednosti područja za očuvanje dotičnog prirodnog stanišnog tipa.

B. Kriteriji za procjenu područja za određenu vrstu iz Priloga II.

- (a) Veličina i gustoća populacije vrsta koje su prisutne na području u odnosu na populacije prisutne na nacionalnom teritoriju.
- (b) Stupanj očuvanosti stanišnih obilježja koja su značajna za dotične vrste i mogućnosti obnove.
- (c) Stupanj izoliranosti populacije koja je prisutna na području u odnosu na prirodnu rasprostranjenost vrsta.
- (d) Globalna procjena vrijednosti područja za očuvanje dotične vrste.

C. Na temelju tih kriterija, države članice klasificiraju područja koje predlažu u nacionalan popis područja pogodnih za određivanje kao područja od značaja za Zajednicu, sukladno njihovoj relativnoj vrijednosti za očuvanje svakog prirodnog stanišnog tipa iz Priloga I. ili svake vrste iz Priloga II.

D. Taj popis navodi područja koji sadrže prioritetne prirodne stanišne tipove i prioritetne vrste, a koje su države članice odabrale na temelju gore navedenih kriterija pod A i B.

FAZA 2: Procjena područja uključenih na nacionalne popise u smislu značaja za Zajednicu

1. Sva područja koje su odredile države članice u fazi 1, a koja sadrže prioritetne prirodne stanišne tipove i/ili vrsta smatraju se područjima od značaja za Zajednicu.

2. Procjena značaja ostalih područja na popisima država članica za Zajednicu, to jest njihov doprinos održavanju ili ponovnoj uspostavi povoljnog stanja očuvanosti prirodnog staništa iz Priloga I. ili vrste iz Priloga II. i/ili koherentnosti mreže Natura 2000 uzima u obzir sljedeće kriterije:

- (a) relativnu vrijednost područja na nacionalnoj razini;
- (b) geografski smještaj područja u odnosu na migratorne rute vrsta iz Priloga II. te da li on pripada neprekinutom ekosustavu smještenom s obje strane jedne ili više unutarnjih granica Zajednice;
- (c) ukupna površina područja;
- (d) broj prirodnih stanišnih tipova iz Priloga I. i vrsta iz Priloga II. prisutnih na području;
- (e) globalna ekološka vrijednost područja za dotične biogeografske regije i/ili za cijelo područje navedeno u članku 2, u pogledu karakterističnog ili jedinstvenog izgleda njegovih obilježja i načina na koji su povezani.

PRILOG IV.

ŽIVOTINJSKE I BILJNE VRSTE OD ZNAČAJA ZA ZAJEDNICU I KOJIMA JE POTREBNA STROGA ZAŠTITA

Vrste navedene u ovom Prilogu označene su:

- imenom vrste ili podvrste, ili
- skupinom vrsta koje pripadaju višoj sistemskoj kategoriji ili određenom dijelu te kategorije.

Kratice „spp.” nakon imena porodice ili roda određuje sve vrste koje pripadaju toj porodici ili rodu.

(a) ŽIVOTINJE

KRALJEŽNJACI

SISAVCI

INSECTIVORA

Erinaceidae

Erinaceus algirus

Soricidae

Crocidura canariensis

Talpidae

Galemys pyrenaicus

MICROCHIROPTERA

sve vrste

RODENTIA

Gliridae

Sve vrste osim *Glis glis* i *Eliomys quercinus*

Sciuridae

Citellus citellus

Sciurus anomalus

Castoridae

Castor fiber

Cricetidae

Cricetus cricetus

Microtidae

Microtus cabreræ

Microtus oeconomus arenicola

Zapodidae

Sicista betulina

Hystriidae

Hystrix cristata

CARNIVORA

Canidae

Canis lupus (osim španjolskih populacija sjeverno od Duera i grčkih populacija sjeverno od 39. paralele)

Ursidae

Ursus arctos

Mustelidae

Lutra lutra

Mustela lutreola

Felidae

Felis silvestris
Lynx lynx
Lynx pardina

Phocidae

Monachus monachus

ARTIODACTYLA

Cervidae

Cervus elaphus corsicanus

Bovidae

Capra aegagrus (prirodne populacije)
Capra pyrenaica pyrenaica
Ovis ammon musimon (prirodne populacije – Korzika i Sardinija)
Rupicapra rupicapra balcanica
Rupicapra ornata

CETACEA

sve vrste

GMAZOVI

TESTUDINATA

Testudinidae

Testudo hermanni
Testudo graeca
Testudo marginata

Cheloniidae

Caretta caretta
Chelonia mydas
Lepidochelys kempii
Eretmochelys imbricata

Dermochelyidae

Dermochelys coriacea

Emydidae

Emys orbicularis
Mauremys caspica
Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Algyroides fitzingeri
Algyroides marchi
Algyroides moreoticus
Algyroides nigropunctatus
Lacerta agilis
Lacerta bedriagae
Lacerta danfordi
Lacerta dugesi
Lacerta graeca
Lacerta horvathi
Lacerta monticola
Lacerta schreiberi
Lacerta trilineata
Lacerta viridis
Gallotia atlantica
Gallotia galloti
Gallotia galloti insulanagae
Gallotia simonyi
Gallotia stehlini
Ophisops elegans
Podarcis erhardii
Podarcis filfolensis
Podarcis hispanica atrata

Podarcis lilfordi
Podarcis melisellensis
Podarcis milensis
Podarcis muralis
Podarcis peloponnesiaca
Podarcis pityusensis
Podarcis sicula
Podarcis taurica
Podarcis tiliguerta
Podarcis wagleriana

Scincidae

Ablepharus kitaibelli
Chalcides bedriagai
Chalcides occidentalis
Chalcides ocellatus
Chalcides sexlineatus
Chalcides viridianus
Ophiomorus punctatissimus

Gekkonidae

Cyrtopodion kotschy
Phyllodactylus europaeus
Tarentola angustimentalis
Tarentola boettgeri
Tarentola delalandii
Tarentola gomerensis

Agamidae

Stellio stellio

Chamaeleontidae

Chamaeleo chamaeleon

Anguidae

Ophisaurus apodus

OPHIDIA

Colubridae

Coluber caspius
Coluber hippocrepis
Coluber jugularis
Coluber laurenti
Coluber najadum
Coluber nummifer
Coluber viridiflavus
Coronella austriaca
Eirenis modesta
Elaphe longissima
Elaphe quatuorlineata
Elaphe situla
Natrix natrix cetti
Natrix natrix corsa
Natrix tessellata
Telescopus falax

Viperidae

Vipera ammodytes
Vipera schweizeri
Vipera seoanni (osim španjolskih populacija)
Vipera ursinii
Vipera xanthina

Boidae

Eryx jaculus

VODOZEMCI

CAUDATA

Salamandridae

Chioglossa lusitanica
Euproctus asper
Euproctus montanus

Euproctus platycephalus
Salamandra atra
Salamandra aurorae
Salamandra lanzai
Salamandra luschani
Salamandrina terdigitata
Triturus carnifex
Triturus cristatus
Triturus italicus
Triturus karelinii
Triturus marmoratus

Proteidae

Proteus anguinus

Plethodontidae

Speleomantes ambrosii
Speleomantes flavus
Speleomantes genei
Speleomantes imperialis
Speleomantes italicus
Speleomantes supramontes

ANURA

Discoglossidae

Bombina bombina
Bombina variegata
Discoglossus galganoi
Discoglossus jeanneae
Discoglossus montalentii
Discoglossus pictus
Discoglossus sardus
Alytes cisternasii
Alytes muletensis
Alytes obstetricans

Ranidae

Rana arvalis
Rana dalmatina
Rana graeca
Rana iberica
Rana italica
Rana latastei
Rana lessonae

Pelobatidae

Pelobates cultripes
Pelobates fuscus
Pelobates syriacus

Bufo

Bufo calamita
Bufo viridis

Hylidae

Hyla arborea
Hyla meridionalis
Hyla sarda

RIBE

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

Acipenser naccarii
Acipenser sturio

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

Valencia hispanica

CYPRINIFORMES

*Cyprinidae**Anaocypris hispanica*

PERCIFORMES

*Percidae**Zingel asper*

SALMONIFORMES

*Coregonidae**Coregonus oxyrhynchus* (anadromne populacije u određenim dijelovima Sjevernog mora)

BESKRALJEŽNJACI

ČLANKONOŠCI

INSECTA

Coleoptera

Buprestis splendens
Carabus olympiae
Cerambyx cerdo
Cucujus cinnaberinus
Dytiscus latissimus
Graphoderus bilineatus
Osmoderma eremita
Rosalia alpina

Lepidoptera

Apatura metis
Coenonympha hero
Coenonympha oedippus
Erebia calcaria
Erebia christi
Erebia sudetica
Eriogaster catax
Fabriciana elisa
Hypodryas maturna
Hyles hippophaes
Lopinga achine
Lycaena dispar
Maculinea arion
Maculinea nausithous
Maculinea teleius
Melanagria arge
Papilio alexanor
Papilio hospiton
Parnassius apollo
Parnassius mnemosyne
Plebicula golgus
Proserpinus proserpina
Zerynthia polyxena

*Mantodea**Apteromantis aptera**Odonata*

Aeshna viridis
Cordulegaster trinacriae
Gomphus graslinii
Leucorrhina albifrons
Leucorrhina caudalis
Leucorrhina pectoralis
Lindenia tetraphylla
Macromia splendens
Ophiogomphus cecilia
Oxygastra curtisii
Stylurus flavipes
Sympecma braueri

Orthoptera

Baetica ustulata
Saga pedo

ARACHNIDA

Araneae

Macrothele calpeiana

MEKUŠCI

GASTROPODA

Prosobranchia

Patella feruginea

Stylommatophora

Caseolus calculus
Caseolus commixta
Caseolus sphaerula
Discula leacockiana
Discula tabellata
Discula testudinalis
Discula turricula
Discus defloratus
Discus guerinianus
Elona quimperiana
Geomalacus maculosus
Geomitra moniziana
Helix subplicata
Leiostyla abbreviata
Leiostyla cassida
Leiostyla corneocostata
Leiostyla gibba
Leiostyla lamellosa

BIVALVIA

Anisomyaria

Lithophaga lithophaga
Pinna nobilis

Unionoida

Margaritifera auricularia
Unio crassus

ECHINODERMATA

Echinoidea

Centrostephanus longispinus

(b) BILJKE

Prilog IV., točka (b) sadrži sve biljne vrste navedene u Prilogu II., točki (b) ⁽¹⁾ uz dolje navedene

PTERIDOPHYTA

ASPLENIACEAE

Asplenium hemionitis L.

ANGIOSPERMAE

AGAVACEAE

Dracaena draco (L.) L.

AMARYLLIDACEAE

Narcissus longispathus Pugsley
Narcissus triandrus L.

⁽¹⁾ Osim Briophyta iz Priloga II, točke (b).

BERBERIDACEAE

Berberis maderensis Lowe

CAMPANULACEAE

Campanula morettiana Reichenb.

Physoplexis comosa (L.) Schur.

CARYOPHYLLACEAE

Moehringia fontqueri Pau

COMPOSITAE

Argyranthemum pinnatifidum (L.f.) Lowe

subsp. *succulentum* (Lowe) C. J. Humphries

Helichrysum sibthorpii Rouy

Picris willkommii (Schultz Bip.) Nyman

Santolina elegans Boiss. ex DC.

Senecio caespitosus Brot.

Senecio lagascanus DC.

subsp. *lusitanicus* (P. Cout.) Pinto da Silva

Wagenitzia lancifolia (Sieber ex Sprengel) Dostal

CRUCIFERAE

Murbeckiella sousae Rothm.

EUPHORBIACEAE

Euphorbia nevadensis Boiss. & Reuter

GESNERIACEAE

Jankaea heldreichii (Boiss.) Boiss.

Ramonda serbica Pancic

IRIDACEAE

Crocus etruscus Parl.

Iris boissieri Henriq.

Iris marisca Ricci & Colasante

LABIATAE

Rosmarinus tomentosus Huber-Morath & Maire

Teucrium charidemi Sandwith

Thymus capitellatus Hoffmanns. & Link

Thymus villosus L.

subsp. *villosus* L.

LILIACEAE

Androcymbium europeum (Lange) K. Richter

Bellevalia hackelli Freyn

Colchicum corsicum Baker

Colchicum cousturierii Greuter

Fritillaria conica Rix

Fritillaria drenovskii Dogen & Stoy.

Fritillaria gussichiae (Degen & Doerfler) Rix

Fritillaria obliqua Ker-Gawl.

Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker

Ornithogalum reverchonii Degen & Herv.-Bass.

Scilla beirana Samp.

Scilla odorata Link

ORCHIDACEAE

Ophrys argolica Fleischm.

Orchis scopulorum Simsmerh.

Spiranthes aestivalis (Poiret) L. C. M. Richard

PRIMULACEAE

Androsace cylindrica DC.

Primula glaucescens Moretti

Primula spectabilis Tratt.

RANUNCULACEAE

Aquilegia alpina L.

SAPOTACEAE

Sideroxylon marmulano Banks ex Lowe

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga cintrana Kuzinsky ex Willk.

Saxifraga portosantana Boiss.

Saxifraga presolanensis Engl.

Saxifraga valdensis DC.

Saxifraga vayredana Luizet

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum lopesianum Rothm.

Lindernia procumbens (Krocker) Philcox

SOLANACEAE

Mandragora officinarum L.

THYMELAEACEAE

Thymelaea broterana P. Cout.

UMBELLIFERAE

Bunium brevifolium Lowe

VIOLACEAE

Viola athois W. Becker

Viola cazorlensis Gandoger

Viola delphinantha Boiss.

PRILOG V.

ŽIVOTINJSKE I BILJNE VRSTE OD INTERESA ZAJEDNICE ČIJE UZIMANJE U DIVLJINI I ISKORIŠTAVANJE MOŽE BITI PODLOŽNO MJERAMA UPRAVLJANJA

Vrste navedene u ovom Prilogu označavaju se:

— imenom vrste ili podvrste, ili

— skupinom vrsta koje pripadaju višoj sistemskoj kategoriji ili određenom dijelu te kategorije.

Kratice „spp.” nakon imena porodice ili roda određuje sve vrste koje pripadaju toj porodici ili rodu.

(a) **ŽIVOTINJE****KRALJEŽNJACI****SISAVCI****CARNIVORA***Canidae*

Canis aureus

Canis lupus (španjolske populacije sjeverno od Duera i Grčke populacije sjeverno od 39. paralele)

Mustelidae

Martes martes

Mustela putorius

Phocidae

sve vrste koje nisu navedene u Prilogu IV.

Viverridae

Genetta genetta

Herpestes ichneumon

DUPLICIDENTATA*Leporidae*

Lepus timidus

ARTIODACTYLA*Bovidae*

Capra ibex

Capra pyrenaica (osim *Capra pyrenaica pyrenaica*)

Rupicapra rupicapra (osim *Rupicapra rupicapra balcanica* i *Rupicapra ornata*)

VODOZEMCI**ANURA***Ranidae*

Rana esculenta

Rana perezi

Rana ridibunda

Rana temporaria

RIBE**PETROMYZONIFORMES***Petromyzonidae*

Lampetra fluviatilis

Lethenteron zanandrai

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

sve vrste koje nisu navedene u Prilogu IV.

SALMONIFORMES

Salmonidae

Thymallus thymallus

Coregonus spp. (osim *Coregonus oxyrhynchus* – anadromne populacije u određenim dijelovima Sjevernog mora)

Hucho hucho

Salmo salar (samo u slatkim vodama)

Cyprinidae

Barbus spp.

PERCIFORMES

Percidae

Gymnocephalus schraetzer

Zingel zingel

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp.

SILURIFORMES

Siluridae

Silurus aristotelis

BESKRALJEŽNJACI

COELENTERATA

CNIDARIA

Corallium rubrum

MEKUŠCI

GASTROPODA - STYLOMMATOPHORA

Helicidae

Helix pomatia

BIVALVIA - UNIONOIDA

Margaritiferidae

Margaritifera margaritifera

Unionidae

Microcondylaea compressa

Unio elongatulus

ANNELIDA

HIRUDINOIDEA - ARHYNCHOBDELLAE

Hirudinidae

Hirudo medicinalis

ČLANKONOŠCI

CRUSTACEA - DECAPODA

Astacidae

Astacus astacus

Austropotamobius pallipes

Austropotamobius torrentium

Scyllaridae

Scyllarides latus

INSECTA - LEPIDOPTERA

Saturniidae

Graellsia isabellae

(b) **BILJKE****ALGE**

RHODOPHYTA

CORALLINACEAE

- Lithothamnium coralloides Crouan frat.
Phymatholithon calcareum (Poll.) Adey & McKibbin

LIŠAJEVI

CLADONIACEAE

- Cladonia L. subgenus Cladina (Nyl.) Vain.

MAHOVINE

MUSCI

LEUCOBRYACEAE

- Leucobryum glaucum (Hedw.) Ĺngstr.

SPHAGNACEAE

- Sphagnum L. spp. (osim Sphagnum pylosii Brid.)

PTERIDOPHYTA

- Lycopodium spp.

ANGIOSPERMAE

AMARYLLIDACEAE

- Galanthus nivalis L.
Narcissus bulbocodium L.
Narcissus juncifolius Lagasca

COMPOSITAE

- Arnica montana L.
Artemisia eriantha Ten
Artemisia genipi Weber
Doronicum plantagineum L.
 subsp. tournefortii (Rouy) P. Cout.

CRUCIFERAE

- Alyssum pintadasilvae Dudley.
Malcolmia lacera (L.) DC.
 subsp. gracilima (Samp.) Franco
Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm.
 subsp. herminii (Rivas-Martinez) Greuter & Burdet

GENTIANACEAE

- Gentiana lutea L.

IRIDACEAE

- Iris lusitanica Ker-Gawler

LABIATAE

- Teucrium salviastrum Schreber
 subsp. salviastrum Schreber

LEGUMINOSAE

- Anthyllis lusitanica Cullen & Pinto da Silva
Dorycnium pentaphyllum Scop.
 subsp. transmontana Franco
Ulex densus Welw. ex Webb.

LILIACEAE

- Lilium rubrum Lmk
Ruscus aculeatus L.

PLUMBAGINACEAE

- Armeria sampaio (Bernis) Nieto Feliner

ROSACEAE

Rubus genevieri Boreau
subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout.

SCROPHULARIACEAE

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes
Euphrasia mendonçae Samp.
Scrophularia grandiflora DC.
subsp. *grandiflora* DC.
Scrophularia berminii Hoffmanns & Link
Scrophularia sublyrata Brot.

COMPOSITAE

Leuzea rhaponticoides Graells

PRILOG VI.

ZABRANJENI NAČINI I SREDSTVA HVATANJA I UBIJANJA TE NAČINA PRIJEVOZA

(a) **Neselektivna sredstva**

SISAVCI

- slijepe ili osakaćene životinje koje se koriste kao živi mamci
- magnetofoni
- električne i elektroničke ubojite ili omamljujuće naprave
- umjetni izvori svjetlosti
- ogledala i ostale zaslepljujuće naprave
- naprave za osvjetljavanje meta
- optički nišani za noćni lov s mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike
- eksplozivi
- mreže koje su načelno ili prema uvjetima uporabe neselektivne
- zamke koje su načelno ili prema uvjetima uporabe neselektivne
- samostrijeli
- otrovi i otrovani ili omamljujući mamci
- istjerivanje životinja iz skloništa plinom ili dimom
- poluautomatsko i automatsko oružje sa spremnikom koji može sadržavati više od dva naboja

RIBE

- otrov
- eksplozivi

(b) **Načini prijevoza**

- zrakoplovom
 - motornim pokretnim vozilima
-